

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Správa

o výsledkoch kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky za rok 2005

Ú v o d

Správa o výsledkoch kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“) za rok 2005 je vypracovaná na základe čl. 62 Ústavy SR č. 460/1992 Zb. v znení zmien a doplnkov vykonaných ústavným zákonom č. 244/1998 Z. z., ústavným zákonom č. 9/1999 Z. z., ústavným zákonom č. 90/2001 Z. z., ústavným zákonom č. 140/2004 Z. z., ústavným zákonom č. 323/2004 Z. z. a ústavným zákonom č. 463/2005 Z. z. (ďalej len „ústava“) a § 5 ods. 5 zákona NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení zákona č. 458/2000 Z. z., zákona č. 559/2001 Z. z. a zákona č. 385/2004 Z. z. (ďalej len „zákon o NKÚ SR“).

NKÚ SR v zmysle zákona o NKÚ SR, je štátny orgán, ktorý je vo svojej kontrolnej činnosti nezávislý, viazaný len zákonom. V rámci svojej pôsobnosti, podľa § 2, kontroluje hospodárenie:

a) s prostriedkami rozpočtov, ktoré podľa zákona schvaľuje Národná rada Slovenskej republiky alebo vláda Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) vrátane prostriedkov, ktoré z týchto rozpočtov získali obce a vyššie územné celky (ďalej len „VÚC“) na výkon samosprávy a na prenesený výkon štátnej správy,

b) s majetkom, záväzkami, finančnými prostriedkami, majetkovými právami

a pohľadávkami štátu, verejnoprávnych inštitúcií a Fondu národného majetku Slovenskej republiky (ďalej len „FNM SR“), právnických osôb s majetkovou účasťou štátu, právnických osôb s majetkovou účasťou verejnoprávnych inštitúcií a právnických osôb s majetkovou účasťou FNM SR,

c) s majetkom, finančnými prostriedkami a majetkovými právami obcí a VÚC, ktoré získali na úhradu nákladov na prenesený výkon štátnej správy, ako aj s majetkom, finančnými prostriedkami a majetkovými právami právnických osôb zriadených obcami a právnických osôb zriadených VÚC, ktoré získali na úhradu nákladov na prenesený výkon štátnej správy,

d) s majetkom, záväzkami, finančnými prostriedkami, majetkovými právami a pohľadávkami, za ktoré SR prevzala záruku,

e) s majetkom, finančnými prostriedkami, majetkovými právami a pohľadávkami, ktoré sa poskytli SR, právnickým osobám alebo fyzickým osobám, hospodáriacim s prostriedkami štátneho rozpočtu alebo nakladajúcim so štátnym majetkom v rámci rozvojových programov alebo z iných obdobných dôvodov zo zahraničia,

f) s majetkom, záväzkami, finančnými prostriedkami, majetkovými právami a pohľadávkami právnických osôb vykonávajúcich činnosti vo verejnom záujme, ak tak ustanoví zákon.

NKÚ SR v rámci svojej pôsobnosti kontroluje aj:

a) spôsob vyrubovania a vymáhania daní, ciel, odvodov, poplatkov a pokút, ktoré sú príjmom štátneho rozpočtu republiky,

b) výkon a uplatňovanie práv a dodržiavanie povinností vyplývajúcich z finančno-ekonomických vzťahov vznikajúcich v rámci uvedeného hospodárenia, ktorých účastníkom je subjekt uvedený v § 4 zákona o NKÚ SR.

Kontrolná pôsobnosť NKÚ SR sa, podľa § 4 cit. zákona, vzťahuje na:

a) vládu, ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy SR (ďalej len „ústredné orgány štátnej správy“) a orgány im podriadené,

b) štátne orgány, ako aj právnické osoby, ku ktorým vykonávajú funkciu zakladateľa alebo zriaďovateľa ústredné orgány štátnej správy alebo iné štátne orgány,

c) obce a VÚC, právnické osoby zriadené obcami a právnické osoby zriadené VÚC,

d) štátne účelové fondy, verejnoprávne inštitúcie zriadené zákonom, právnické osoby v ktorých majú majetkovú účasť verejnoprávne inštitúcie a na právnické osoby s majetkovou účasťou štátu,

e) FNM SR, právnické osoby s charakterom prirodzeného monopolu s majetkovou účasťou FNM SR prevyšujúcou 34 %, iné právnické osoby s majetkovou účasťou FNM SR najmenej 50 %,

f) fyzické osoby a právnické osoby.

Ústavný zákon č. 463/2005 Z. z., ktorým bola zmenená a doplnená ústava, rozšíril kontrolnú pôsobnosť NKÚ SR o kontrolu hospodárenia s majetkom, majetkovými právami, finančnými prostriedkami, záväzkami a pohľadávkami obcí, VÚC, právnických osôb s majetkovou účasťou obcí, právnických osôb s majetkovou účasťou VÚC, právnických osôb založených obcami alebo právnických osôb založených VÚC.

NKÚ SR v rámci vymedzenej právomoci plánuje realizáciu kontrolných akcií v orgánoch územnej samosprávy, k tomu je však potrebná novelizácia zákona o NKÚ SR, ktorou bude určený obsah a spôsob výkonu kontroly v obciach a VÚC, resp. v právnických osobách zriadených orgánmi územnej samosprávy a s ich majetkovou účasťou.

1. Kontrolná činnosť NKÚ SR za rok 2005

1.1 Zameranie kontrolnej činnosti

NKÚ SR vykonal v roku 2005 celkom 66 kontrolných akcií. Vo výdavkovej časti štátneho rozpočtu vykonal celkom 58 kontrolných akcií, vrátane 10 kontrolných akcií zameraných na plnenie úloh certifikačného orgánu vo vzťahu k programu SAPARD a záručnej sekcii Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu (ďalej len „EAGGF“) v SR a na plnenie úloh orgánu vydávajúceho vyhlásenie o ukončení pomoci zo štrukturálnych fondov a kohézneho fondu v SR. V príjmovej časti štátneho rozpočtu vykonal 8 kontrolných akcií.

NKÚ SR v roku 2005 vykonával kontrolnú činnosť na základe plánu kontrolnej činnosti na rok 2005. Jednotlivé kontrolné akcie boli realizované v intenciách požiadaviek vyplývajúcich z nasledovných priorít:

- zabezpečiť vypracovanie stanoviska k návrhu štátneho záverečného účtu SR a k návrhu štátneho rozpočtu SR pre potreby NR SR, ako aj vypracovanie správy o výsledkoch kontrolnej činnosti za uplynulý kalendárny rok podľa § 5 zákona o NKÚ SR,
- zabezpečiť realizáciu kontrolných akcií, zameraných na hospodárnosť, efektívnosť a účelovosť používania prostriedkov verejného rozpočtu a majetku štátu,
- zabezpečiť úlohy a kontrolné aktivity vyplývajúce z potrieb harmonizácie činnosti NKÚ SR s najvyššími kontrolnými inštitúciami (ďalej len „NKI“) Európskej únie,
- reagovať, podľa kapacitných možností, na kontrolné požiadavky a podnety výborov NR SR, členov vlády, občanov uplatnených v sťažnostiach, ako aj iných subjektov,
- venovať primeranú pozornosť plneniu opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených predchádzajúcimi kontrolami.

V súvislosti s členstvom SR v EÚ venoval NKÚ SR osobitnú pozornosť aj v roku 2005 kontrole hospodárenia s prostriedkami európskych fondov. V tejto oblasti boli vykonané kontrolné akcie zamerané na kontrolu programu SAPARD, štrukturálnych fondov SR, kohézneho fondu a kontrolu záručnej sekcii EAGGF.

Vo výdavkovej časti štátneho rozpočtu boli kontroly zamerané na hospodárenie s prostriedkami verejného rozpočtu SR, nakladanie s majetkom štátu, správnosť zostavenia návrhu záverečného účtu vybraných rozpočtových kapitol, hospodárenie s finančnými prostriedkami určených na činnosť vybraných štátnych orgánov a iných inštitúcií, hospodárenie vybraných zdravotníckych zariadení určených na transformáciu, financovanie a hospodárenie pri rekonštrukciách železničných tratí, rozvoj bývania, čerpanie prostriedkov štátneho rozpočtu SR určených na poskytovanie dotácií, výkon a uplatňovanie práv a dodržiavanie povinností vyplývajúcich z finančno-ekonomických vzťahov pri hospodárení s majetkom a finančnými prostriedkami štátu, plnenie úloh v súvislosti s dodržiavaním Dohovoru o kontrole pohybu nebezpečných odpadov cez hranice štátov a uplatňovania právnych vzťahov na spoločnej štátnej hranici s Poľskou republikou.

V príjmovej časti štátneho rozpočtu boli kontrolné akcie zamerané na kontrolu daňových príjmov štátneho rozpočtu, príjmov štátneho rozpočtu v pôsobnosti colnej správy, dane z príjmov právnických a fyzických osôb, príjmov z tradičných vlastných zdrojov, vymáhania dane z pridanej hodnoty, vymáhania pohľadávok po lehote splatnosti a na kontrolu plnenia opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených pri predchádzajúcich kontrolách NKÚ SR.

V roku 2005 bol vypracovaný plán kontrolnej činnosti NKÚ SR na rok 2006, ktorý obsahuje 71 kontrolných úloh, resp. kontrolných akcií. Plán, okrem 3 úloh, ktoré je NKÚ SR povinný realizovať štandardne pre potreby NR SR, t. j. vypracovanie stanovísk k návrhom štátneho záverečného účtu, štátneho rozpočtu a správy o výsledkoch kontrolnej činnosti, obsahuje 7 kontrolných akcií zameraných na kontrolu príjmovej časti štátneho rozpočtu a 61 kontrolných akcií zameraných na výdavkovú časť štátneho rozpočtu. Z uvedeného počtu bude 8 kontrolných akcií zameraných na kontrolu európskych fondov. NKÚ SR pri zostavovaní plánu kontrolnej činnosti vychádzal aj z odporúčaní poslancov uplatnených na rokovaní NR SR k návrhu štátneho záverečného účtu za rok 2004 a mimoriadnej schôdzy, konanej v dňoch 28.06. až 06.07.2005, resp. na základe iných odporúčaní poslancov uplatnených na rokovaní NR SR.

Prevažná časť plánovaných kontrolných akcií v roku 2006 bude, v intenciách zákona o NKÚ SR, orientovaná na kontrolu hospodárnosti, efektívnosti a účelovosti využívania verejných prostriedkov a nakladania s majetkom štátu, resp. dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov. V súlade s rozšírenou pôsobnosťou NKÚ SR bude 8 kontrolných akcií zameraných na oblasť územnej samosprávy. Do plánu kontrolnej činnosti sú zaradené aj 3 kontroly, ktoré budú realizované v spolupráci s NKI členských štátov EÚ. Okrem uvedených kontrolných akcií boli do plánu kontrolnej činnosti zaradené aj kontrolné akcie, ktorých výsledky budú predmetom výmeny informácií medzi členskými štátmi EÚ a podkladom pre spracovanie výslednej správy z paralelných kontrol daňových úľav, ktoré budú vykonané v 11 štátoch (členov EUROSAI) na základe záverov VI. Kongresu EUROSAI.

1.2 Kontrolné zistenia a poznatky

V tejto časti správy je uvedený rámcový prehľad nedostatkov zistených NKÚ SR v roku 2005 v jednotlivých kontrolných akciách a kontrolovaných oblastiach. Podrobné výsledky kontrolných akcií NKÚ SR predkladal priebežne Výboru NR SR pre financie, rozpočet a menu, ako aj ďalším, vecne príslušným výborom NR SR a dotknutým štátnym orgánom. Zároveň výsledky kontrolných akcií priebežne zverejňoval na internetovej stránke.

1.2.1 Kontrola európskych fondov

Kontrolou *programu SAPARD za rok 2004* bolo v čase jej výkonu zistené pomerne nízke čerpanie prostriedkov EÚ, resp. prostriedkov národného spolufinancovania vyčlenených na financovanie projektov v rokoch 2000 – 2003. Uvedený stav bol spôsobený aj tým, že nebola vo viacerých prípadoch dodržaná Viacročná finančná dohoda, zákony, súvisiace právne predpisy a pravidlá, resp. postupy vydané Pôdohospodárskou platobnou agentúrou (ďalej len „PPA“) a Národným fondom. Celkom bolo zistených 138 nedostatkov a na ich odstránenie bolo prijatých 103 opatrení.

Kontrolou *programu SAPARD za rok 2005 – priebežný stav k 30.06.2005* bolo zistených 80 nedostatkov. Tieto sa vyskytovali najmä v postupoch PPA a v ich dodržiavaní, v zmluvách o poskytnutí nenávratného finančného príspevku uzatvorených medzi PPA a prijímateľmi pomoci, v dokladovaní žiadostí o finančný príspevok na projekt a v činnosti kontroly PPA pred uzavretím zmluvy a pred vyplatením platby prijímateľovi pomoci.

V rámci 3 kontrol *štrukturálnych fondov v roku 2005* bolo ku koncu 1. polroka 2005 zistené nízke čerpanie štrukturálnych fondov alokovaných na roky 2004 – 2006. Nízke čerpanie bolo spôsobené aj nedostatkami, ktoré boli pri uvedenej kontrole zistené. Zo 121

zistených nedostatkov možno napríklad uviesť nedodržanie termínov pri implementačných postupoch a oneskorené uzatvorenie zmlúv sprostredkovateľských orgánov pod riadiacim orgánom s príjemcami pomoci, nečerpanie finančných prostriedkov v plánovanej výške, nevýhodné uzatváranie záložných zmlúv, nedostatky v organizačnom, personálnom a materiálnom zabezpečení implementácie štrukturálnych fondov, nedodržanie postupov a nedokonalosť informačného a monitorovacieho systému.

Pri kontrole *vybraných vyradených žiadostí o financovanie projektov* zo štrukturálnych fondov v rámci Sektorového operačného programu Priemysel a služby bol zistený súlad s príslušnými normami EÚ a postupmi Národnej agentúry pre rozvoj malého a stredného podnikania. Formálny nedostatok bol zistený len v 1 žiadosti o nenávratný finančný príspevok, kde v spoločnom hodnotiacom posudku interného a externého hodnotiteľa bola nesprávne uvedená suma výpočtu krátenej výšky príspevku a nesprávne uvedená výška bonusu za regionálne disparity.

Kontrolou *kohézneho fondu a projektov ISPA*, ktoré prešli do kohézneho fondu, boli zistené nedostatky v organizačných poriadkoch, pracovných náplniach, vnútorných postupoch implementácie, informačnom a monitorovacom systéme a vo výsledných materiáloch z vnútorných kontrol a auditov. Ďalej bolo zistené, že čerpanie finančných prostriedkov z nových projektov kohézneho fondu zatiaľ nebolo realizované, pretože na financované projekty sa ešte len uskutočňovali výberové konania na dodávateľov. Celkom bolo zistených 44 nedostatkov.

Pri kontrole *záručnej sekcie EAGGF za finančný rok 2004* bolo zistené, že upravený rozpočet záručnej sekcie EAGGF na finančný rok 2004 v sume 5 815 mil. Sk, bol k 15.10.2004 čerpaný v sume 57 mil. Sk, čo v percentuálnom vyjadrení predstavovalo 1%. V rámci kontroly boli zistené formálne nedostatky v úprave postupov, v opisoch pracovných činností, uložení dokumentácie o bankových zárukách z hľadiska jej bezpečnosti a ochrany a pri financovaní platieb. Celkom bolo zistených 18 nedostatkov, ku ktorým bolo prijatých 18 odporúčaní na ich odstránenie.

V rámci kontroly *záručnej sekcie EAGGF za finančný rok 2005 – priebežný stav* k 30.06.2005 boli zistené závažné nedostatky v tom, že nebolo zabezpečené včasné vybavovanie žiadostí o platby prijímateľom pomoci pri projektových podporách a pri vývozných náhradách, nefungoval informačný systém AGIS v riadnej prevádzke pri činnostiach súvisiacich s organizáciou trhu a v nedostatočnej kontrole PPA v oblasti intervenčných zásob. Celkovo bolo zistených 90 nedostatkov.

Pri kontrole *záručnej sekcie EAGGF za finančný rok 2005* bolo zistených 191 nedostatkov, z toho závažné boli najmä pri vybavovaní žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku, dodržiavaní lehôt pri vybavovaní nároku na náhradu a v zmluvách o nákupe obilia do intervencie a v dokumentácií úhrad dodávok obilia.

1.2.2 Kontrola výdavkovej časti štátneho rozpočtu

V rámci 3 kontrolných akcií, zameraných na *správnosť zostavenia návrhu záverečného účtu vybraných kapitol* vo vzťahu na vypracovanie stanoviska NKÚ SR k návrhu štátneho záverečného účtu SR za rok 2004, bolo zistené okrem nedostatkov v hospodárení s prostriedkami štátneho rozpočtu a v nakladaní s majetkom štátu aj porušovanie zákona o účtovníctve, zákona o verejnom obstarávaní a zákona o správe majetku štátu. Boli zistené

prípady oneskoreného predkladania a schvaľovania projektov spolufinancovaných zo štrukturálnych fondov EÚ s následným dopadom na tvorbu zdrojov a výdavkovú časť rozpočtu, ako aj nedostatky v dokladovaní a vecnej správnosti prevodu finančných prostriedkov nepoužitých v bežnom rozpočtovom roku na účet dofinancovania programov v Štátnej pokladnici vo vzťahu na výnimku z časového použitia rozpočtových prostriedkov. Kontrola vykonaná v Sociálnej poisťovni ukázala, že súčasné percentuálne rozdelenie výberu poistného, ktoré upravuje zákon, už nezodpovedá potrebám. Fondy starobného a invalidného poistenia vykazovali dlhodobo záporný bilančný rozdiel a na druhej strane fond nemocenského poistenia a fond poistenia v nezamestnanosti boli dlhodobo vysoko prebytkové. Opakované problémy boli zistené i pri výbere poistných odvodov. Ako málo účinné sa ukázali opatrenia Sociálnej poisťovne zamerané na zvýšenie disciplíny v platení odvodov formou odpustenia penále dlžníkom, lebo naďalej dochádzalo k rastu pohľadávok z tohto titulu.

Kontrolou hospodárenia s finančnými prostriedkami určenými na *činnosť zastupiteľských úradov* bolo zistené, že v oblasti nakladania s majetkom štátu bola nedostatočná pasportizácia nehnuteľného majetku, boli zistené problémy v hospodárení s bytmi v zahraničí a oneskorené zaraďovanie vykonaných rekonštrukcií a nadobudnutých kúpených objektov. Na niektorých zastupiteľských úradoch SR bol v rokoch 2000 – 2004 väčší počet vozidiel ako bol počet zamestnancov.

Kontrolou hospodárenia s prostriedkami štátneho rozpočtu a nakladania s majetkom štátu v *Ústredí práce, sociálnych vecí a rodiny a vo vybraných úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny* bolo zistené, že už pri delimitácii majetku zo zrušeného Národného úradu práce, ale najmä z odborov sociálnych vecí zrušených okresných úradov, neboli dodržané príslušné právne predpisy pri odovzdaní a prevzatí majetku a vo vedení účtovníctva. Delimitácia pohľadávok z odborov sociálnych vecí zrušených okresných úradov nebola dobre pripravená, neboli doriešené pohľadávky v sume 99 mil. Sk. Porušenie rozpočtovej disciplíny bolo zistené pri nájme nebytových priestorov. Kontrolou vecnej a formálnej správnosti vedenia účtovníctva bolo zistené, že vo viacerých prípadoch neboli zaúčtované pohľadávky zo sociálnej oblasti. V niektorých prípadoch bolo zistené nesprávne zaúčtovanie účtovných prípadov a chýbali prvotné doklady pri účtovaní. Bol tiež zistený nesúlad pri otváraní účtov počiatkových stavov. Pri kontrole správy a ochrany majetku boli zistené nedostatky najmä v oblasti inventarizácie majetku a záväzkov, keď nebola dodržaná vecná správnosť vykonanej inventarizácie.

Kontrolou hospodárenia s majetkom štátu a s finančnými prostriedkami určenými na *činnosť krajských úradov* po vytvorení špecializovanej štátnej správy bolo zistené, že časť nehnuteľného majetku štátu, ktorý zostal v správe krajských úradov, sa v dôsledku nového usporiadania miestnej štátnej správy stal pre potreby krajských úradov prebytočným. Pri hospodárení s majetkom štátu, vo všetkých 8 kontrolovaných krajských úradoch, bolo zistené nedodržovanie viacerých všeobecne záväzných právnych predpisov, a to najmä zákona o správe majetku štátu a zákona o účtovníctve. Nedostatky boli zistené aj pri vynakladaní finančných prostriedkov na obstaranie kapitálových aktív, kde nebol dodržaný zákon o rozpočtových pravidlách a zákon o verejnom obstarávaní. Od roku 2004 uplatňované programové rozpočtovanie bolo značne formálne a nespĺňalo cieľ a účel stanovený pre tento systém rozpočtovania. Pre stanovené programy krajské úrady nemali určené konkrétne zámery, ciele a merateľné ukazovatele. Rozpočtová disciplína bola porušená v 3 krajských úradoch, najmä nesprávnym financovaním prác a dodávok z kapitálových výdavkov, ktoré mali byť správne financované z bežných výdavkov.

Kontrola hospodárenia s prostriedkami štátneho rozpočtu a nakladania s majetkom štátu určeným na *činnosť vybraných krajských prokuratúr* ukázala, že stanovené záväzné ukazovatele v hospodárení s prostriedkami štátneho rozpočtu boli v rokoch 2003 a 2004 dodržané. V rámci tejto kontroly však boli zistené viaceré nedostatky pri uplatňovaní zákona o rozpočtových pravidlách a zákona o verejnom obstarávaní, pričom ich nedodržaním bola porušená rozpočtová disciplína v 2 krajských prokuratúrach. Nedostatky boli zistené aj pri správe majetku štátu a to najmä v jeho evidencii, pri vykonávaní inventarizácie majetku, pri nakladaní s neupotrebitelným majetkom štátu a pri vymáhaní pohľadávok.

Výsledky kontroly hospodárenia s prostriedkami štátneho rozpočtu vyčlenenými na *plnenie programu financovania systému súdnictva* ukázali, že MS SR rozpísalo na rok 2004 pre krajské sudy v Bratislave, Trnave a Žiline finančné prostriedky ako záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu v štruktúre na programy, podprogramy a prvky, na ktoré neboli formulované a určené ciele a merateľné ukazovatele. Rozpočty kontrolovaných krajských súdov boli upravené 142 rozpočtovými opatreniami. Analýzou výdavkov bolo zistené, že týmito rozpočtovými opatreniami bola zmenená celá štruktúra výdavkov vo všetkých krajských súdoch a následne aj okresných súdoch. Stanovené záväzné ukazovatele v hospodárení s prostriedkami štátneho rozpočtu boli v roku 2004 a v 1. polroku 2005 dodržané. Bolo však zistené nehospodárne vynakladanie verejných prostriedkov, a to najmä tým, že pri realizácii stavebných prác sa nepostupovalo v zmysle projektovej dokumentácie, bez zmluvného dojednania boli poskytnuté preddavky dodávateľovi, faktúry boli uhradené duplicitne a priznávali sa vyššie prevádzkové normy spotreby pohonných hmôt oproti normám uvedeným v technických preukazoch motorových vozidiel. Kontrolou boli okrem toho zistené prípady porušovania zákona o verejnom obstarávaní, nedostatky v správe majetku štátu pri vykonávaní inventarizácie majetku a pri nakladaní s neupotrebitelným majetkom štátu.

Kontrolou hospodárenia s prostriedkami štátneho rozpočtu vyčlenenými na *plnenie vybraných programov manažmentu v kapitole MO SR* bolo zistené, že MO SR v rokoch 2004 a 2005 pokračovalo v procese programového rozpočtovania v celom rozsahu čerpaných finančných prostriedkov, ktoré bolo začaté v roku 2003. Pri kontrole realizácie programov manažmentu „Udržiavanie“ a „Infraštruktúra“ bolo rovnako ako pri predchádzajúcej kontrole programového rozpočtovania zistené, že pri rozpise záväzných ukazovateľov z úrovne MO SR neboli stanovené konkrétne ciele a merateľné ukazovatele pre podriadené vnútroorganizačné zložky, ktoré čerpali finančné prostriedky. Neboli vyhodnotené ciele, resp. merateľné ukazovatele a vypracovaný systém rozpočtu, ktorý by bol transparentný pre verejnosť, ako aj zahraničných partnerov SR v zmysle metodického pokynu MF SR. Pri tejto kontrole bolo okrem toho zistené porušenie viacerých všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti čerpania rozpočtových prostriedkov pri realizácii generálnych opráv techniky a pri realizácii scivilňovania služieb. Nedostatočná bola aj starostlivosť o zverený majetok, v dôsledku čoho sa vo viacerých prípadoch porušil zákon o správe majetku štátu.

Kontrolou hospodárenia s finančnými prostriedkami určenými na *výstavbu diaľnic a rýchlostných komunikácií* bolo zistené, že z aktualizovaného harmonogramu začatia a odovzdávania stavieb do užívania už k 30.06.2003 došlo k odsunu termínu začatia výstavby u 11 stavieb o 1 – 3 roky a k odsunu termínu ukončenia stavieb o 1 – 2 roky. Pri kontrole účelovosti, hospodárnosti a efektívnosti vynakladania finančných prostriedkov určených na výstavbu diaľnic, ktorá bola realizovaná v 3 na seba naväzujúcich samostatných stavbách („Hronský Beňadik – Nová Baňa“, „Nová Baňa – obchvat“ a „Nová Baňa – Rudno nad Hronom“), bolo zistené, že počas realizácie došlo na jednotlivých stavbách k ich

rozšíreniu, predlžovaniu lehôt stavby a následnému zvyšovaniu ich rozpočtu. Boli zvyšované ceny stavieb oproti cene dohodnutej v zmluve o dielo, v niektorých prípadoch aj bez uzatvorenia dodatkov k zmluvám, len formou „schvaľovacích protokolov“ na základe písomných príkazov na vykonanie navyše prác, odsúhlasenia zmien objektov, odsúhlasenia nových položiek a doplnkov rozpočtu niektorých stavebných objektov. K zvýšeniu ceny stavby došlo aj z titulu kvalitatívnych zmien, ktoré boli vyvolané zmenami technického riešenia. V rozpore so zákonom o verejných prácach boli zhotoviteľovi uvoľnené zadržané finančné prostriedky, ako protihodnota za bankovú záruku. Kontrolou boli zistené prípady použitia verejných prostriedkov nad rámec stanoveného účelu a oprávnenia, čím došlo k zvýšeniu čerpania verejných prostriedkov aj realizáciou tzv. vyvolaných investícií, teda stavebných objektov, ktoré nesúviseli priamo s výstavbou rýchlostnej cesty, resp. rýchlostnej komunikácie. Pri jednej stavbe bolo zistené, že zmluvná cena nebola dohodnutá ako cena pevná, ale v priebehu výstavby diela bola kvartálne upravovaná indexmi stavebných prác. V rámci tejto kontroly boli ďalej zistené prípady nezaúčtovania a nezaradenia stavby do majetku organizácie a pri výbere dodávateľa verejnou súťažou boli zistené nedostatky administratívneho charakteru a neevidovanie dokumentácie o verejnej súťaži. Kontrolou uznesenia vlády SR o financovaní výstavby diaľnic súvisiacich s výstavbou automobilky KIA v Tepličke pri Žiline bolo zistené, že došlo k posunu plánovaných termínov začatia a ukončenia stavieb.

Kontrolou hospodárenia s prostriedkami určenými na *rozvoj cestovného ruchu* za rok 2004 bolo zistené, že MH SR pri poskytnutí finančných prostriedkov Slovenskej záručnej a rozvojovej banky, a. s. (ďalej len „SZRB“) na podporu rozvoja cestovného ruchu neurčilo podmienky na zabezpečenie maximálnej hospodárnosti a efektívnosti ich použitia a nezabezpečilo výnosy z poskytnutých prostriedkov. MH SR pri hodnotení projektov nesprávne určilo maximálnu výšku pomoci, v 1 prípade túto výšku nesprávne vypočítalo a pri oznámení výšky pomoci použilo nesprávnu menu, čo pri použití aktuálneho kurzu ovplyvnilo prepočet výšky pridelených finančných prostriedkov. NKÚ SR pri kontrole príjemcov pomoci zistil, že zo strany MH SR nebol dodržaný postup pri preberaní žiadostí od SZRB, v dôsledku čoho nebola zabezpečená transparentnosť poradia projektov. Kontrolou projektov zistil, že bol dodržaný účel, na ktorý bol nenávratný finančný príspevok vyplatený. Samotný proces poskytovania finančných prostriedkov bol však administratívne zdĺhavý a nepružný.

Kontrolou hospodárenia s prostriedkami štátneho rozpočtu a majetkom štátu *v regionálnom školstve* v roku 2004 bolo zistené, že v zmysle zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve nemala väčšina základných škôl a školských zariadení, ktorých zriaďovateľom boli obce a mestá, aktualizovanú zriaďovaciu listinu. Zriaďovacie listiny nemala doplnené ani väčšina kontrolovaných stredných škôl, ktorých zriaďovateľom sú samosprávne kraje. Niektoré školy použili rozpočtové prostriedky v rozpore s určeným účelom ich použitia a vyskytli sa aj prípady ich oneskoreného vyúčtovania. Niektorí zriaďovatelia si nesplnili svoju povinnosť rozpísať školám prostriedky včas a v súlade s rozpočtovou klasifikáciou, ktorá určovala účel ich použitia. Finančné prostriedky zriaďovatelia neposkytovali svojim školám včas tak, aby si tieto mohli plniť svoje záväzky voči dodávateľom a zamestnancom. Vo viacerých prípadoch bol nakupovaný tovar, ktorý pre činnosť školy nebol potrebný. V rámci vedenia účtovníctva v niektorých školách, ako účtovných jednotkách, neboli účtovné doklady podpisované osobami zodpovednými za správnosť vedenia účtovníctva. Nesprávne boli účtované prevádzkové preddavky a nakladanie s majetkom. Ani jeden z kontrolovaných subjektov nevykonával k 31.12.2004 inventarizáciu majetku vo výpožičke (projekt INFOVEK). Niektoré školy nedodržiavali zákon o verejnom obstarávaní. Pri kontrole dodržiavania zákona o výkone práce vo verejnom

záujme a zákona o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme bolo zistené, že niektorí riaditelia škôl porušovali zásady odmeňovania.

Kontrolou hospodárenia s finančnými prostriedkami určenými na *činnosť Slovenského olympijského výboru a Slovenského paralympijského výboru* bolo zistené porušenie rozpočtovej disciplíny, ku ktorému došlo nedodržaním podmienok ich poskytnutia, zadržaním nepoužitých prostriedkov štátneho rozpočtu a ich neskorým odvedením na účet MŠ SR, nedodržaním účelu, na ktorý boli poskytnuté, použitím kapitálových prostriedkov na úhradu bežných výdavkov, použitím prostriedkov z dotácie na získanie ďalších prostriedkov z EÚ, vyúčtovaním nákladov na havarijné poistenie motorových vozidiel v rámci prostriedkov použitých na štátnu športovú reprezentáciu a rozvoj športových odvetví. Nezabezpečenie maximálnej hospodárnosti pri použití prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu bolo zistené pri použití dotačných prostriedkov, a to najmä z dôvodu nedodržania zákona o verejnom obstarávaní a zakúpením použitého tenisového povrchu za cenu nového. Kontrolou v Slovenskom paralympijskom výbore bolo zistené, že tento nemal v roku 2003 zostavenú účtovnú osnovu a nevykonával inventarizáciu peňažnej hotovosti.

Kontrolou hospodárenia s finančnými prostriedkami určenými na *veterinárnu ochranu v Štátnej veterinárnej a potravinovej správe SR* a v regionálnych veterinárnych správach v Bratislave a v Trnave boli zistené nedostatky, ktoré boli zapríčinené predovšetkým nedostatočnou predbežnou finančnou kontrolou. Týkali sa najmä nedodržania zmluvných podmienok, nesprávneho účtovania poskytnutých preddavkov, neúplnosti a nepreukázateľnosti účtovných dokladov, nedodržania termínu vyúčtovania poskytnutého preddavku, nesprávneho zaradenia majetku do účtovníctva a neporovnania stavov podľa fyzickej a dokladovej inventúry so stavmi v účtovníctve.

Kontrolou hospodárenia s finančnými prostriedkami štátneho rozpočtu, majetku štátu a plnenia opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených predchádzajúcou kontrolou NKÚ SR pri aplikovanom programovom vybavení daňového informačného systému v *Daňovom riaditeľstve SR Banská Bystrica* bolo zistené, že kontrolovaný subjekt neplnil priebežne úlohy stanovené v projekte rozvoja daňového informačného systému a nedostatky pretrvávali najmä v jeho bezpečnosti a funkčnosti. Bolo tiež zistené neplnenie povinnosti zamestnávať občanov so zdravotným postihnutím s následným sankčným odvodom. Zákon o účtovníctve bol porušený tým, že pracoviská DR SR nevedli valutové pokladnice a nevykonali inventarizáciu nehmotného majetku, zásob, cenín a niektorých položiek dokladovej inventarizácie.

Kontrolou hospodárenia s prostriedkami štátneho rozpočtu a nakladania s majetkom štátu a plnenia opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených predchádzajúcou kontrolou NKÚ SR v *Správe finančnej kontroly Zvolen* bolo zistené porušenie zákona o účtovníctve v súvislosti s určením dňa vzniku účtovného prípadu. Boli tiež zistené nedostatky v dodržiavaní termínov zaslania výzvy na úhradu a pri vymáhaní pohľadávok štátu prostredníctvom súdneho exekútora.

Kontrolou hospodárenia s finančnými prostriedkami určenými na správu a ochranu národných parkov v príspevkovej organizácii *Štátne lesy Tatranského národného parku Tatranská Lomnica* bolo zistené, že kontrolovaný subjekt vykonával aj podnikateľské činnosti, na ktoré nebol oprávnený. V súvislosti s použitím prostriedkov určených na odstránenie vetrovej kalamity bolo zistené porušenie finančnej disciplíny. Okrem toho bolo kontrolou zistené, že pri výške poskytnutého príspevku na jednotlivé výkony neboli

zohľadnené výnosy z nich, čo bolo v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách. Z podielov tržieb na krytí výrobných nákladov vyplývalo, že kontrolovaný subjekt nemal charakter príspevkovej organizácie podľa zákona o rozpočtových pravidlách. Neviedol oddelene účtovnú evidenciu hlavnej a podnikateľskej činnosti, oneskorene zarad'oval majetok do evidencie, nevykonával správne inventarizáciu, nesprávne účtoval a evidoval účtovné doklady. Porušenie zákona o správe majetku štátu bolo zistené v prípade odpísania časti pohľadávky a vykonania nového selektívneho ocenenia majetku, ktorým sa hodnota pozemkov znížila o 2 250 126 tis. Sk bez vedomia zriaďovateľa a nesprávnym postupom pri prevode vlastníctva majetku štátu. Uhradil preddavkové faktúry bez toho, aby bol preddavok dohodnutý v zmluvách.

Kontrolou čerpania prostriedkov štátneho rozpočtu určených na poskytovanie *dotácií pre „Program podpory na prípravu územia a výstavbu technickej vybavenosti“*, resp. kontrolou vecnej a formálnej správnosti predložených žiadostí o dotáciu bolo zistené, že vo viacerých prípadoch boli podané žiadosti neúplné napriek tomu, že boli podrobené kontrole okresných a krajských úradov. MVRR SR nearchivovalo príslušné doklady potrebné pre rozhodovanie v procese poskytovania dotácií na technickú vybavenosť, pričom v 4 prípadoch boli neoprávnené poskytnuté dotačné prostriedky. Kontrolou delimitácie výkonu štátnej správy z okresných a krajských úradov na novo zriadené krajské stavebné úrady a postupu stavebných úradov pri vybavovaní žiadostí o poskytnutie dotácie bolo zistené, že v niektorých prípadoch delimitácia do času kontroly nebola vykonaná, alebo bola vykonaná len čiastočne. V niektorých prípadoch výber žiadostí na poskytnutie dotácie nebol preukazný a transparentný. Vo viacerých prípadoch bolo zistené, že chýbali príslušné doklady a boli tiež zistené prípady nesprávne stanovenej výšky dotácie. Kontrolou poberateľov dotácií bolo v 17 prípadoch zistené porušenie zmluvných podmienok v tom, že neboli dodržané lehoty výstavby, termíny splátok, lehoty kolaudácií stavieb a bola prekročená povolená výška dotácií na bytovú jednotku, resp. rodinný dom. Pri zmenách zmluvných podmienok neboli podané návrhy na uzatváranie dodatkov k zmluvám a bolo zistené neoprávnené použitie finančných prostriedkov. Kontrolou dodržiavania zákona o verejnom obstarávaní bolo pri výberovom konaní na zhotoviteľa stavby zistené znižovanie rozpočtových nákladov ich rozčlenením na jednotlivé stavby, netransparentný výber zhotoviteľa, chýbajúce podklady rozhodujúce pri výbere zhotoviteľa, neoprávnené použitá metóda verejného obstarávania, nedodržiavanie lehôt na vyhodnotenie ponúk a lehôt viazanosti, nedodržanie stanovených postupov pri otváraaní súťažných návrhov, nedodržanie stanoveného postupu pri rokovanom konaní bez zverejnenia a nerealizovanie výberového konania na zhotoviteľa stavby. Kontrolou dodržiavania zákona o účtovníctve bolo zistené nedodržanie postupov účtovania, nezaúčtovanie všetkých dodávateľských faktúr a vlastných nákladov v realizačnej fáze stavieb a objektov po ich ukončení a kolaudácii. Kontrolou funkčnosti vnútorného kontrolného systému MVRR SR bolo zistené, že tento nefungoval spoľahlivo.

Kontrolou hospodárenia s rozpočtovými prostriedkami a s majetkom štátu v *Slovenskom filmovom ústave Bratislava* bolo zistené, že ústav v roku 2002 nedosiahol výnosy určené svojim rozpočtom o 255 tis. Sk. V roku 2003 nezabezpečil maximálnu hospodárnosť a efektívnosť svojich nákladov, keď pri upravenom rozpočte nákladov v sume 29 078 tis. Sk tieto prekročil o 1 131 tis. Sk. Nehospodárne konal pri určovaní ceny za dielo a úhrade znaleckého posudku. Z bežných výdavkov neoprávnené uhradil technické zhodnotenie hmotného majetku.

Kontrolou hospodárenia s prostriedkami štátneho rozpočtu a nakladania s majetkom štátu v *Univerzitnej knižnici Bratislava* bolo zistené nehospodárne vynaloženie finančných

prostriedkov v rámci poskytnutej záruky, neopodstatnená úhrada dane z nehnuteľnosti za skladové priestory, oneskorené vyúčtovanie zahraničných pracovných ciest, nesprávne vykonanie účtovnej závierky a ocenenie majetku. Viaceré nedostatky boli zistené aj pri kontrole rekonštrukcie kultúrneho a knižničného centra, obnove a revitalizácii historických budov knižnice. Pri výbere zhotoviteľa projektových prác bol porušený zákon o verejnom obstarávaní. Pri uzatváraní zmlúv o dielo a ich dodatkov bola prekročená maximálne stanovená cena z verejnej súťaže o 200 %. Počas realizácie rekonštrukčných prác nebolo dostatočne zabezpečené plánovanie finančných prostriedkov, pričom v prípravnej fáze stavby neboli správne vyhodnotené podkladové materiály, čo malo za následok zvyšovanie ceny stanovenej v súťaži. Uzatváraním dodatkov k zmlúvam o dielo sa menil predmet obstarávania stavebných prác počas výstavby podľa zmien v projektovej dokumentácii, čo spôsobilo, že pôvodne stanovená maximálna cena vo verejnej súťaži splnila len funkciu predbežnej ceny.

Kontrolou v *Múzeu Slovenského národného povstania Banská Bystrica* bola zistená neehospodárnosť pri úhrade podkladovej gúmy, úhrade nedodanej publikácie v dohodnutom termíne a úhrade nepoužívanej registračnej pokladnice. Pri kontrole používania počítačových programov bolo zistené, že nie na všetky programy boli uzatvorené licenčné zmluvy. Zákon o účtovníctve bol porušený nepreúčtovaním ukončenej stavby na príslušný účet, používaním neúplných dokladov pri faktúrach za stavebné práce a nevykonaním inventarizácie pohľadávok a záväzkov. Okrem toho bolo zistené nedodržovanie zákona o verejnom obstarávaní v dôsledku uzatvárania zmlúv v nesúlade so súťažnými podkladmi a bez predloženého dokladu preukazujúceho podnikateľské oprávnenie.

Kontrolou hospodárenia s finančnými prostriedkami a majetkom štátu vo *Výskumnom ústave vinohradníckom a vinárskom Bratislava* bolo zistené, že kontrolovaný subjekt v účtovníctve nevykazoval podnikateľskú činnosť napriek tomu, že mal uzatvorené zmluvy o nájme. Od roku 2001 do roku 2004 nevykonával úplnú inventarizáciu majetku a záväzkov. V 1. polroku 2005 nemal poistený majetok. Za obdobie máj až december neboli vystavované doklady o prevádzke 3 vozidiel, nebolo vykonané zúčtovanie pohonných hmôt a sumáre mesačnej spotreby. Riaditeľovi ústavu bola vyplatená odmena bez toho, aby odmenu schválil minister pôdohospodárstva. Ústav neuhradil všetky dane z nehnuteľností a z príjmu za predaj majetku a prenájom nehnuteľností. Kontrolou bolo ďalej zistené, že ústav nedodržoval postupy účtovania a nevykonával predbežnú a priebežnú kontrolu v zmysle zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite. Kontrolou plnenia opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených predchádzajúcou kontrolou NKÚ SR bolo zistené, že z celkového počtu 25 opatrení bolo splnených 14, čiastočne splnených 6 a nesplnených 5 opatrení. Nesplnené opatrenia boli zistené pri doplnení zriaďovacej listiny, dodržiavaní limitov služobných hovorov a ich úhradách, využívaní nehnuteľného majetku a v evidencii dohôd o vykonaní prác mimo pracovný pomer.

Kontrola hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom štátu v *Bytovej agentúre rezortu MO SR (BARMO)*, ktorej zriaďovateľom je MO SR, ukázala, že táto príspevková organizácia mala v roku 2004 vo svojej správe 3 600 bytov, z ktorých až 43,5 % predstavovali byty, ktoré obývali nájomníci bez akéhokoľvek vzťahu k MO SR. Kontrola správy bytového fondu, prevádzky a rekonštrukcie ubytovní preukázala porušovanie viacerých všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich oblasť hospodárenia s rozpočtovými prostriedkami a nakladania s majetkom štátu. Pri kontrole bolo zistené nezabezpečenie stanoveného účelu použitia rozpočtových prostriedkov, pričom na zmenu účelu nebol daný súhlas zriaďovateľa. Vo viacerých prípadoch nebol dodržaný stanovený postup pri zúčtovaní finančných vzťahov so štátnym rozpočtom. V rozpore s rozpočtovými

pravidlami boli poskytované preddavky, ktoré neboli zmluvne dohodnuté, resp. práce a dodávky neboli vykonané v tom istom rozpočtovom roku, v ktorom sa preddavky poskytli. Vyskytli sa aj prípady nehospodárneho vynakladania rozpočtových prostriedkov v celkovej sume 13 266 tis. Sk, najmä pri zabezpečovaní rekonštrukcií ubytovní, pri ich úprave na služobné byty a pri nákupe zariadení do ubytovní. Zákon o účtovníctve bol porušovaný najmä v prípadoch nesprávneho zaúčtovania fakturovaných čiastok a v nezabezpečení podkladov potrebných na preukázateľnosť opodstatnenosti ich fakturácie.

Kontrolou hospodárenia s finančnými prostriedkami *rozpočtovej kapitoly MH SR* a hospodárenia s majetkom štátu v správe úradu ministerstva za rok 2004 bolo zistené, že ministerstvo nesplnilo záväzný ukazovateľ príjmov rozpočtovej kapitoly (rozpočet príjmov štátneho rozpočtu bol prekročený, príjmy z EÚ neboli splnené). Pri kontrole programového rozpočtovania bolo zistené, že MH SR nedodržalo postupy účtovania a na základe dohôd o vykonaní práce uhradzovalo prostriedky za práce a činnosti, ktoré mali zabezpečovať jeho odborné útvary. Okrem toho bolo zistené, že viacero organizácií, ktorým boli poskytnuté prostriedky štátneho rozpočtu na vedu a výskum, neodviedlo výnosy z týchto prostriedkov do štátneho rozpočtu a že MH SR nevykonalo v roku 2004 kontrolu plnenia zmluvných podmienok u príjemcov dotácií v súvislosti s odvádzaním výnosov z poskytnutých prostriedkov na príjmový účet ministerstva a príjemcovia neboli ani vyzvaní, aby výnosy odviedli. Kontrolou používania výdavkov na priemyselné parky bolo zistené, že MH SR nedočerpalo prednostne prostriedky z predchádzajúceho roka v rámci výnimky z časového použitia na projekt podpory a zriaďovania priemyselných parkov, ale v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách na uvedený projekt najprv čerpalo prostriedky z roka 2004. Okrem toho MH SR len na základe objednávky a bez verejného obstarávania kúpilo kopírovacie stroje. Vo viacerých prípadoch viedlo nesprávne doklady súvisiace s prevádzkou motorových vozidiel a prekročilo normy spotreby pohonných hmôt. MH SR nevykonalo inventarizáciu majetku a záväzkov a nevykonalo ani inventarizáciu účtov platobnej jednotky pri čerpaní prostriedkov poskytnutých európskymi spoločenstvami.

Kontrolou hospodárenia s finančnými prostriedkami *rozpočtovej kapitoly MDPT SR* a hospodárenia s majetkom štátu v správe úradu ministerstva za rok 2004 bolo zistené, že ministerstvo nesplnilo záväzný ukazovateľ príjmov rozpočtovej kapitoly v roku 2004 v dôsledku nízkeho podielu príjmov zo zdrojov EÚ. Nedostatky boli zistené v oblasti hospodárenia s majetkom štátu v spoločnostiach, v ktorých mal štát prostredníctvom MDPT SR majetkovú účasť tým, že v nich dochádzalo k zmenšovaniu majetku štátu. MDPT SR požičalo majetok organizáciám v jeho pôsobnosti bez zmluvy o výpožičke, čím porušilo zákon o správe majetku štátu. V oblasti verejného obstarávania bol zistený prípad nesprávneho vyhodnotenia cenovej ponuky na dodávku a pokládku kobercov. Nedostatky boli zaznamenané aj v oblasti účtovníctva a pri ročnom hodnotení plnenia programovej štruktúry za rok 2004, kde z 10 stanovených cieľov 6 nebolo splnených.

Kontrolou hospodárenia s finančnými prostriedkami *rozpočtovej kapitoly MP SR* a hospodárenia s majetkom štátu v správe úradu ministerstva za rok 2004 bolo v oblasti kapitálových výdavkov zistené nesprávne zaúčtovanie dokladov týkajúcich sa poskytnutých preddavkov. Zodpovední zamestnanci nevykonali vo viacerých prípadoch kontrolu vecnej a číselnej správnosti faktúr. Bola vykonaná úhrada faktúry od dodávateľa, na ktorého nebola vystavená objednávka a ktorý nebol medzi uchádzačmi pri prieskume trhu. V niekoľkých prípadoch bolo zistené neprehľadné prepisovanie údajov. V oblasti bežných výdavkov bolo zistené, že na výjazdovom zasadnutí zamestnancov MP SR nebol preukázaný počet osôb, ktorým bolo uhradené ubytovanie a stravovanie, nebol uvedený rozpis stravy a bol zistený

nehospodárny výdavok na stravné nad rámec stanovených limitov. Za opravu strechy bola uhradená faktúra na sumu vyššiu ako bola cena dohodnutá v objednávke a v protokole o vykonaní prác. Pri viacerých účtovných dokladoch neboli priložené všetky doklady preukazujúce správnosť, úplnosť a preukázateľnosť vynaložených výdavkov. V 2 prípadoch boli porušené Pokyny pre finančné hospodárenie s finančnými prostriedkami pri realizácii programu Phare. Pri hospodárení s prostriedkami Phare bolo tiež zistené porušenie zákona o verejnom obstarávaní. Ďalej bolo zistené, že z prostriedkov určených na nákup informačných technológií, MP SR zakúpilo kancelárske potreby, čím vynaložilo prostriedky na iný účel ako bol určený v rozpočte a tým porušilo rozpočtovú disciplínu podľa zákona o rozpočtových pravidlách. Pri kontrole plnenia opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených predchádzajúcou kontrolou NKÚ SR bolo zistené, že zo 7 prijatých opatrení neboli splnené 2 opatrenia, ktoré sa týkali aktualizovania smernice o rovnosťach pre pracovníkov lesného hospodárstva a protokolárneho prevzatia všetkých materiálov z bývalých regionálnych pracovísk MP SR súvisiacich s pridelovaním dotácií.

Kontrolou hospodárenia s finančnými prostriedkami *rozpočtovej kapitoly MŽP SR* a hospodárenia s majetkom štátu v správe ministerstva za rok 2004 bolo zistené nehospodárne použitie rozpočtových prostriedkov pri úhradách za servisné činnosti, opravy a revízie výťahov, opravy bytu, stavebné práce navyše bez preukázania ich prevzatia a bez súpisu vykonaných prác, odborné a poradenské služby bez preukázania prevzatia vykonaných prác, vzdelávacie a jazykové kurzy, výkon servisnej a poradenskej činnosti a za informačné technológie. Nedostatky boli ďalej zistené pri uplatňovaní zákona o účtovníctve, a to najmä v prípadoch, keď MŽP SR neúčtovalo preukázateľne, používalo nesprávne účty a súvzťažnosti, účtovalo na základe neúplných dokladov a pri vykonávaní inventarizácie majetku. Kontrolou dodržiavania zákona o verejnom obstarávaní boli zistené nedostatky najmä v tom, že MŽP SR nezriadilo na vyhodnotenie verejného obstarávania najmenej trojčlennú komisiu a pri uzatvorení poistenia budovy nepoužilo metódu verejného obstarávania.

Kontrolou hospodárenia s finančnými prostriedkami, hospodárenia a nakladania s majetkom štátu v *rozpočtovej kapitole MZ SR* bolo zistené, že na základe súhlasu MF SR sa z prostriedkov určených na kapitálové výdavky podriadeným organizáciám začala projektová príprava a realizácia stavby Štátneho zdravotného ústavu v Žiari nad Hronom. Za obdobie rokov 2003 a 2004 bolo na stavbe preinvestovaných celkom 1 240 tis. Sk na vypracovanie štúdie a projektovej dokumentácie. V roku 2005 neboli na stavbu poskytnuté žiadne finančné prostriedky s tým, že stavba sa podľa vypracovanej projektovej dokumentácie nebude realizovať. Podobne bola v roku 2003 MZ SR schválená stavba „ŠÚKL Bratislava – Rekonštrukcia KL/4 Žilina“, na ktorej bolo za obdobie rokov 2003 a 2004 preinvestovaných celkom 504 tis. Sk na štúdiu, technickú pomoc a projektovú dokumentáciu. Do 30.06.2005 neboli na stavbu poskytnuté žiadne finančné prostriedky s tým, že stavba sa podľa vypracovanej projektovej dokumentácie nebude realizovať. Pri kontrole bolo ďalej zistené nesprávne vedenie účtovníctva a porušenie zákona o cestovných náhradách. Kontrolou obstarávania tovarov, prác, služieb a výkonov boli zistené porušenia zákona o verejnom obstarávaní. Kontrolou plnenia opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených predchádzajúcou kontrolou NKÚ SR bolo zistené, že z 8 opatrení ministerstvo nesplnilo 5 opatrení v oblasti uzatvárania mandátnych, príkazných a iných zmlúv, vedenia účtovníctva, vyúčtovania pracovných ciest, dohôd o vykonaní práce a poskytovaní mimoriadnych odmien.

Kontrolou hospodárenia a nakladania s rozpočtovými prostriedkami štátneho rozpočtu a nakladania s majetkom štátu v *rozpočtovej kapitole MŠ SR* bolo zistené refundovanie výdavkov subjektom v inom rozpočtovom roku ako boli výdavky uskutočnené. Ďalej bola zistená refundácia výdavkov iným subjektom miesto toho, aby bola poskytnutá dotácia podľa zákona o rozpočtových pravidlách. MŠ SR poskytlo formou daru 9 mil. Sk verejnej univerzite, pričom mohlo tieto prostriedky poskytnúť iba formou transferu. Nedostatky boli zistené aj pri kontrole vyúčtovania poskytnutých dotácií, a to najmä v tom, že MŠ SR nevykonávalo kontrolu vyúčtovania u prijímateľa dotácie. Ďalšie nedostatky boli zistené v dodržiavaní zákona o verejnom obstarávaní, keď na obstarávanie boli využívané odborne spôsobilé osoby na základe objednávok a zmlúv namiesto toho, aby ministerstvo využívalo vlastných zamestnancov, ktorých dalo vyškoliť na vlastné náklady. Nedostatky boli zistené aj v účtovníctve, ako aj v dodržiavaní maximálnej hospodárnosti pri používaní prostriedkov štátneho rozpočtu. Kontrolou plnenia opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených predchádzajúcou kontrolou NKÚ SR bolo zistené, že z 10 opatrení boli splnené 4, čiastočne sa plnili 3 a 2 opatrenia splnené neboli (obidve sa týkali uplatnenia osobnej zodpovednosti za zistené nedostatky).

Kontrolou hospodárenia s finančnými prostriedkami a s majetkom štátu v *Národnom onkologickom ústave Bratislava* bolo zistené, že pri vykázanej strate ústav nedodržel hospodárnosť a efektívnosť použitia finančných prostriedkov pri nákupe liekov a zdravotníckych pomôcok, ktoré nakúpil bez verejného obstarávania. Nevyužil právne prostriedky, aby zabránil vzniku a úhradám úrokov z omeškania, súdnych a exekučných trov. Bez povolenia zriaďovateľa predával za nákupnú cenu lieky iným právnickým osobám. V evidencii majetku neocenil a správne a včas nezaúčtoval majetok, nemal zdokladované a zaúčtované poskytnutie finančného daru, nepožiadala včas o správny zápis vlastníka, neohlásil katastrálnemu úradu včas zmeny v katastri, oneskorene alebo vôbec nezaúčtoval manká a škody a pri nakladaní s pohľadávkami nezabezpečil, aby povinnosti dlžníka boli včas splnené. Ústav nevedol úplne, preukázateľne a správne účtovníctvo, nevykonala inventarizáciu celého majetku a záväzkov a nevykonala odvody do sociálnej poisťovne za zamestnávateľa. Kontrolou plnenia opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených predchádzajúcou kontrolou NKÚ SR bolo zistené, že zo 14 prijatých opatrení neboli splnené 3. Tieto sa týkali účtovania škôd, vnútorného kontrolného systému a predaja liekov. Ústav nevykonala následnú kontrolu plnenia opatrení.

Kontrolou hospodárenia s finančnými prostriedkami a s majetkom štátu v *Regionálnom úrade verejného zdravotníctva Bratislava* bolo zistené, že úrad v roku 2003 v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách presunul finančné prostriedky z jedného programu do iného bez predchádzajúceho súhlasu MZ SR, a tým nedodržel záväzné limity rozpísané MZ SR pre príslušný rok. Ďalej bolo zistené, že v rozpore s katastrálnym zákonom a zákonom o správe majetku štátu nevedol správne údaje v 2 listoch vlastníctva. Úrad neuzatvoril dohody o hmotnej zodpovednosti so zamestnancami, ktorým boli zverené hodnoty. Nevedol predpísaným spôsobom pohľadávky prevzaté od MZ SR, uložené pokuty a náklady spojené s odberom a rozborom vzoriek, nezostavil účtový rozvrh, nedodržel postupy účtovania, neocenil správne stravovacie poukážky a nevykonala správne inventarizáciu. Kontrolou obstarávania tovarov, prác, služieb a výkonov bolo zistené, že úrad pri výbere uchádzačov na obstarávanie rekonštrukcií kotolne a administratívnej budovy porušil princíp transparentnosti, rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie uchádzačov a záujemcov. Kontrolou plnenia 11 opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených predchádzajúcou kontrolou NKÚ SR bolo zistené, že neboli splnené 4 opatrenia týkajúce sa dodržiavania zákona o rozpočtových pravidlách, zákona o cestovných náhradách a zákona o katastri nehnuteľností.

Kontrolou hospodárenia s finančnými prostriedkami a s majetkom štátu v *Regionálnom úrade verejného zdravotníctva Humenné* bolo zistené porušenie rozpočtovej disciplíny neoprávneným použitím rozpočtových prostriedkov, nesprávnym financovaním obstaraného dlhodobého majetku a nehospodárnou úhradou výdavkov. Nedostatky boli zistené aj v oblasti nakladania s majetkom štátu, najmä pri nakladaní s prebytočným alebo neupotrebitelným majetkom a s pohľadávkami štátu. Kontrolovaný subjekt porušil aj zákon o účtovníctve tým, že nesprávne účtoval preddavky a pohľadávky a nevykonával inventarizáciu majetku a záväzkov.

Kontrolou hospodárenia s finančnými prostriedkami, hospodárenia a nakladania s majetkom štátu vo *Fakultnej nemocnici s poliklinikou Ružinov* boli zistené nedostatky v dodržiavaní finančnej disciplíny, ktoré vznikli nesprávnym účtovaním majetku a úhradou nákladov na obstaranie predmetov bežných výdavkov z účtu kapitálových výdavkov. Pri kontrole správy majetku štátu bolo zistené užívanie stavby bez kolaudácie. Zákon o verejnom obstarávaní bol porušený nevedením evidencie verejných súťaží, užších súťaží a rokovacích konaní. Zákon o účtovníctve bol porušený nesprávnym účtovaním dlhodobého hmotného majetku, nesprávnym účtovaním preddavkov a nesprávnym vedením účtov.

Kontrolou hospodárenia s finančnými prostriedkami, hospodárenia a nakladania s majetkom štátu vo *Fakultnej nemocnici Trnava* boli zistené viaceré nedostatky, ktoré vznikli nesprávnou úhradou nákupu zdravotníckej techniky, nesprávnym účtovaním výkonov a zápočtov voči zdravotným poisťovniam, nesprávnym výberovým konaním a nevykonaním inventarizácie majetku a záväzkov. V rámci kontroly plnenia opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených predchádzajúcou kontrolou NKÚ SR bolo zistené, že z 18 opatrení neboli splnené 4, ktoré sa týkali vnútornej kontroly, verejného obstarávania, riešenia nepriaznivého vývoja pohľadávok a vyrovnaného hospodárenia.

Kontrolou hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom štátu v *Nemocnici s poliklinikou Trenčín* bolo zistené, že pri vykázananej strate nemocnica nehospodárne vynaložila finančné prostriedky na vyplatenie príplatkov za riadenie a realizovala nákup liekov a zdravotníckych pomôcok bez verejného obstarávania. Nesprávne evidovala pozemky a v zmluve o prenájme nebytových priestorov nedohodla sankcie za omeškanie platieb. V oblasti účtovníctva bolo zistené nesprávne účtovanie účtovných prípadov do obdobia, s ktorým časovo a vecne nesúviseli a v nedodržaní termínu vyplatenia cestovných náhrad. Pri kontrole dodržiavania zákona o verejnom obstarávaní bolo tiež zistené, že v komisiách na vyhodnotenie ponúk boli aj takí členovia, ktorí nespĺňali odborné vzdelanie a odbornú prax. Nemocnica pri odvodoch do zdravotných poisťovní neodvádzala predpísaný odvod poisťného za zamestnávateľa.

Kontrolou hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom štátu v *Nemocnici s poliklinikou Žilina* bolo zistené porušenie rozpočtových pravidiel nesplnením rozpočtovaných výnosov a vyšším čerpaním nákladov. Ďalej bolo zistené nepovolené podnikanie, nesprávne nakladanie s prebytočným majetkom, nesprávne vedenie účtovníctva a vykonávanie inventarizácie. Pri kontrole dodržiavania zákona o verejnom obstarávaní bolo zistené neodôvodnené použitie formy obstarávania a nedostatky v rokovacom konaní. Nemocnica nedodržiavala termín platby poisťného.

Kontrola hospodárenia a nakladania s finančnými prostriedkami a s majetkom štátu v *Národnej transfúznej službe SR* zistila porušovanie rozpočtovej disciplíny pri úhrade preddavkov za nákup tovaru; zákona o verejnom obstarávaní pri výbere použitej metódy verejného obstarania; zákona o účtovníctve pri účtovaní účtovných prípadov,

preukázateľnosti účtovníctva, odpisovaní majetku a vykonávaní inventarizácie; zákona o správe majetku štátu pri zaradovaní majetku, jeho evidencii a vyradovaní.

Kontrolou v *Štátnom ústave pre kontrolu liečiv Bratislava* bolo zistené porušenie rozpočtovej disciplíny duplicitnou úhradou prác na prístavbe a nesprávne odmeňovanie zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme. Ďalej bolo zistené, že ústav vo viacerých prípadoch nehospodárne uhrádzal nájomné za nebytové priestory a pri zabezpečovaní dodávok nepoužil metódy a postupy verejného obstarávania v zmysle zákona. Porušenie zákona o účtovníctve bolo zistené pri odmeňovaní prác vykonaných na základe dohôd o vykonaní práce, vykonávaní inventarizácie majetku a záväzkov a vo vedení účtovníctva. Kontrolou plnenia opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených predchádzajúcou kontrolou NKÚ SR bolo zistené, že zo 14 prijatých opatrení bolo 7 opatrení splnených, 2 opatrenia boli čiastočne splnené a nebolo splnených 5 opatrení, týkajúcich sa správnosti účtovania, vedenia evidencie majetku a dodržiavania zákona o verejnom obstarávaní.

Kontrola hospodárenia s prostriedkami štátneho rozpočtu a prostriedkami *Štátneho fondu rozvoja bývania* na podporu výstavby nájomných bytov bola vykonaná u poskytovateľov tejto podpory a súčasne aj u jej príjemcov. U poskytovateľov podpory na výstavbu nájomných bytov bolo zistené nedodržanie lehôt na posudzovanie prijatých žiadostí o podporu formou dotácie zo štátneho rozpočtu alebo formou úveru poskytovaného Štátnym fondom rozvoja bývania. Poskytovanie dotácií na obstarávanie nájomných bytov v roku 2005 upravilo MVRR SR vydaním výnosu, ktorým odstránilo nedostatky v predchádzajúcej úprave, čím bol pozitívne ovplyvnený celý proces poskytovania tejto podpory. Napriek týmto skutočnostiam bolo u príjemcov zistené nedodržanie zákona o verejnom obstarávaní, splátkového kalendára pri čerpaní dotácie, porušovanie stavebného zákona a v ojedinelých prípadoch aj porušenie finančnej disciplíny.

Kontrolou hospodárenia a nakladania s majetkom, ktorý na základe zákona č. 131/2001 Z. z. prešiel na vysoké školy, boli v *3 kontrolovaných vysokých školách* zistené prípady nesprávneho vedenia účtovníctva a vykonávania inventarizácie, neoprávneného odvedenia finančných prostriedkov daňovému úradu, neplnenia odvodových povinností, neodvedenia výnosov z prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu, použitia dotačných prostriedkov v rozpore so stanoveným účelom, nedodržania podmienok a účelu poskytnutia dotácie uvedených v zmluve o jej poskytnutí, ako aj prípady nepoistenia majetku. Na jednom kontrolovanom subjekte bol zistený prípad pozastavenia výstavby športovej haly pre nedostatok prostriedkov po tom, čo pred jej pozastavením bolo na stavbu preinvestovaných 103 mil. Sk.

Kontrola financovania a hospodárenia pri modernizáciách a rekonštrukciách železničných tratí v *Železniciach Slovenskej republiky* (ďalej len „ŽSR“) bola vykonaná nad rámec plánu kontrolnej činnosti NKÚ SR pre rok 2005. Jej účelom bolo, v súlade s požiadavkou orgánu činného v trestnom konaní, overiť stav dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov na 4 určených investičných akciách v štádiu výberu zhotoviteľa pri uzatvorení zmlúv a financovania týchto akcií. Kontrolou boli zistené nedostatky v procese riadenia prípravy investičných akcií, najmä z hľadiska technickej prípravy projektovej dokumentácie a finančného zabezpečenia výstavbových zámerov v procese výberu, resp. nezabezpečenia výberu zhotoviteľa stavebného diela. ŽSR nepoužili pri niektorých investičných akciách na výber zhotoviteľov žiadnu formu verejného obstarávania. Uzatvárali zmluvy o dielo bez termínov plnenia. V niektorých zmluvách a ich

dotatkoch boli zistené nedostatky súvisiace reálnosťou plnenia predmetu zmluvy. Nedostatočná bola aj obsahová a formálna kontrola účtovných dokladov. Nebola zabezpečená správnosť finančných úhrad vo vzťahu k realizovaným prácam. V niektorých prípadoch nebola dostatočne vykonaná kontrola správnosti faktúr vystavených zhotoviteľom podľa dohodnutých podmienok. Z poznatkov získaných kontrolou vyplynulo, že jednou z príčin uvedeného stavu bola aj skutočnosť, že investičné portfólio ŽSR bolo veľmi rozsiahle, pričom nebola v plnom rozsahu zabezpečená dôsledná kontrolná funkcia v celom procese riadenia investičnej výstavby.

Kontrola hospodárenia *zdravotníckych zariadení určených na transformáciu* v zmysle zákona o podmienkach prevodu niektorých rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií na neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby a zákona o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby bola vykonaná v Slovenskom ústave srdcových a cievnych chorôb Bratislava, Národnom ústave reumatických chorôb Piešťany, Stredoslovenskom ústave srdcových a cievnych chorôb Banská Bystrica a vo Východoslovenskom ústave srdcových a cievnych chorôb Košice. Kontrolou v uvedených príspevkových zdravotníckych organizáciách neboli zistené také vecné nedostatky, ktoré by mali priamy negatívny dopad na prebiehajúcu transformáciu majetku štátu. Kontrola však poukázala na to, že MZ SR neaktualizovalo zriaďovacie listiny zdravotníckych organizácií, v dôsledku čoho niektoré kontrolované subjekty realizovali činnosti nad rámec predmetu činnosti upraveného pôvodnou zriaďovacou listinou. Kontrolou bolo okrem toho zistené, že v oblasti používania účelových prostriedkov určených na vedu a výskum neboli dodržiavané zákonom určené základné podmienky pre ich čerpanie. Nedostatky boli zistené aj v oblasti tvorby a použitia finančných fondov, ich plného krytia finančnými prostriedkami, hlavne v prípade fondu reprodukcie, resp. sociálneho fondu, ako aj vedenia účtovníctva, najmä z hľadiska správnosti a včasnosti zúčtovania účtovných prípadov s dopadom na správnosť vykázaného výsledku hospodárenia a vykonávania inventarizácie majetku a záväzkov.

V rámci kontroly hospodárnosti a účelovosti *čerpania prostriedkov štátneho rozpočtu poskytnutých obciam vo forme účelových dotácií*, vykonanej v obciach Zákopčie a Važec, bolo zistené, že obec Zákopčie, v rozpore s rozpočtovými pravidlami a účelom čerpania dotácií finančných prostriedkov porušila rozpočtovú disciplínu vo výške 10 % z čerpanej sumy poskytnutých verejných prostriedkov. Nedodržanie účelu použitia prostriedkov bolo spôsobené tým, že obec použila prostriedky, určené na konkrétne akcie, na realizáciu iných akcií obce. Aj v obci Važec došlo k porušeniu rozpočtovej disciplíny vo výške 16,5 % skutočne čerpaných prostriedkov tým, že obec použila prostriedky z podpory Štátneho fondu rozvoja bývanie na úhradu výdavkov spojených s realizáciou inej akcie v obci.

Kontrolou výkonu a uplatňovania práv a dodržiavania povinností vyplývajúcich z finančno-ekonomických vzťahov pri hospodárení s majetkom a finančnými prostriedkami v *Centrálnom depozitári cenných papierov, a. s., Bratislava* neboli v kontrolovaných oblastiach zistené závažnejšie nedostatky. Kontrolovaný subjekt pristupoval k uzatváraniu zmlúv o nájme nebytových priestorov, obstarávaní tovarov prác a služieb a k výberu audítora účtovnej závierky transparentne, s cieľom zabezpečenia hospodárneho vynakladania výdavkov. V oblasti poskytovania pôžitkov členom predstavenstva bolo zistené porušenie Obchodného zákonníka spôsobené nesprávnou interpretáciou uznesenia dozornej rady. Kontrolou boli zistené niektoré rezervy v účinnosti vnútorného kontrolného systému.

Kontrolou dodržiavania povinností vyplývajúcich z finančno – ekonomických vzťahov vznikajúcich v rámci hospodárenia a nakladania s majetkom *spoločnosti TIPOS, a. s.* bolo zistené, že v kontrolovanom období rokov 2002 – 2004 pokračovala v poslednom hodnotenom roku dynamika nárastu tržieb spoločnosti. Vplyvom zmeny metodiky účtovania došlo k medziročnému nárastu nákladov a vplyvom vyššej dynamiky nákladov sa zvýšil podiel nákladov na tržbách. Výsledok hospodárenia po zdanení medziročne poklesol o 199,8 mil. Sk a dosiahol stratu vo výške 133,9 mil. Sk. Vlastné imanie spoločnosti sa znížilo o 167,8 mil. Sk na 100,2 mil. Sk a jeho rentabilita sa medziročne znížila na 1,336 %. V kontrolovanom období bola obchodná politika spoločnosti zameraná na udržanie trhovej pozície lotériových produktov a jej perspektívne rozširovanie o nelotériové produkty na slovenskom lotériovom trhu v konkurenčnom prostredí prevádzkovateľov stávk, spotrebiteľských lotérií, ostatných lotérií a iných podobných hier. Kontrolou boli zistené nedostatky len v oblasti uzatvárania zmlúv o výkone funkcie a v oblasti odmeňovania členov orgánov spoločnosti. Hodnotením systému vnútornej kontroly spoločnosti bolo zistené, že vnútorné kontrolné prostredie spoločnosti vytváralo predpoklady spoľahlivého hodnotenia všetkých hlavných rizík. V rámci kontroly opatrení spoločnosti prijatých na odstránenie nedostatkov zistených predchádzajúcou kontrolnou činnosťou NKÚ SR bolo zistené, že z celkového počtu 19 opatrení bolo 16 opatrení splnených a 3 opatrenia sa priebežne plnili.

Kontrolou výkonu a uplatňovania práv a dodržiavania povinností vyplývajúcich z finančno – ekonomických vzťahov vznikajúcich pri hospodárení s vybranými záväzkami štátu vykonanou v *Agentúre pre riadenie dlhu a likvidity Bratislava* (ďalej len „ARDaL“) nebolo zistené porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov. ARDaL v roku 2004 a v 1. polroku 2005 pri správe záväzkov štátu, ktoré boli predmetom kontroly, ako aj pri finančných operáciách s ňou spojených, postupovala v súlade so zákonom o štátnej pokladnici, zákonom o štátnom dlhu a príslušnými internými normami upravujúcimi predmetnú oblasť. Bolo zistené, že ARDaL napĺňala ciele stanovené vo vládou SR schválenej stratégii riadenia štátneho dlhu tak, aby zabezpečila správu štátneho dlhu, likviditu štátneho rozpočtu a financovanie potrieb štátu transparentným spôsobom pri racionálnom vynakladaní výdavkov a minimalizácii s tým súvisiacich rizík.

Kontrolou *nakladania s nehnuteľným majetkom v správe colných orgánov* bolo zistené, že colné orgány nehnuteľný majetok štátu zverený do ich správy riadne neudržiavali, nezabezpečili proti znehodnocovaniu a odcudzeniu. Colné orgány evidovali v správe budovy a pozemky, ktoré nevyužívali na predmet svojej činnosti. Nehospodárne a neefektívne používanie verejných prostriedkov zo strany colných orgánov bolo zistené aj pri vynakladaní neprimeraných nákladov na nájom nebytových priestorov. Colné úrady uzavierali zmluvy o prenájme nebytových priestorov bez rozhodnutia o prebytočnosti spravovaného majetku štátu. Nájomné zmluvy so zamestnancami uzatvárali v rozpore s Občianskym zákonníkom. V súvislosti so vstupom SR do EÚ vynakladali nehospodárne a neefektívne finančné prostriedky na výstavbu cestných hraničných priechodov, hoci v čase realizácie výstavby už bolo zrejmé, že vstupom SR do EÚ sa tieto stavby stanú prebytočnými, čo potvrdila aj skutočnosť, že slúžili svojmu účelu len 16 mesiacov.

Kontrola *uplatňovania právnych vzťahov na spoločnej štátnej hranici s Poľskou republikou* bola vykonaná paralelne s NKI Poľskej republiky. Jej účelom bolo zhodnotenie stavu plnenia úloh vyplývajúcich z medzištátnej zmluvy uzavretej medzi SR a Poľskou republikou v oblasti právnych pomerov a spolupráce na spoločnej hranici, ako aj zhodnotenie účinnosti riadenia a realizácie prijatých opatrení na zlepšenie ochrany spoločnej štátnej hranice. Paralelná kontrola potvrdila, že úsek spoločnej štátnej hranice s Poľskou republikou

je dlhodobý bezproblémový, čo dokumentuje aj klesajúca tendencia počtov nelegálnych migrantov na územie oboch štátov z tretích krajín. Kontrolou boli zistené len formálne nedostatky prejavujúce sa v oneskorení vyhlásení zmluvy o právnych vzťahoch a ďalších súvisiacich medzištátnych zmlúv a dohôd, týkajúcich sa spoločnej slovensko – poľskej štátnej hranice.

NKÚ SR v roku 2005 začal aj nasledovné kontrolné akcie, ktorých realizácia prešla do roku 2006:

- kontrola plnenia úloh súvisiacich s dodržiavaním *Dohovoru o kontrole pohybu nebezpečných odpadov cez hranice štátov a ich zneškodňovaní (Bazilejský dohovor)*, ktorá bola vykonávaná v spolupráci s NKÚ Českej republiky,

- kontrola hospodárenia s prostriedkami štátneho rozpočtu a nakladania s majetkom štátu v *správe národných parkov*, ktorá bola vykonaná s NIK Poľskej republiky,

- kontrola hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom štátu určenými na zabezpečenie *činnosti integrovaného záchranného systému*, ktorá bola vykonávaná na MV SR, vybraných krajských úradoch a krajských riaditeľstvách Hasičského a záchranného zboru a v Horskej záchrannej službe,

- kontrola stavu *realizácie rekonštrukcie letiska Sliač*, ktorá je vykonávaná priebežne podľa schváleného projektu a prideleného objemu rozpočtových prostriedkov raz až dvakrát ročne. Návrh na začatie stavby „Sliač – rekonštrukcia vzletovej a pristávacej dráhy“ schválila vláda SR so zaradením medzi stavby financované z kapitálových výdavkov a uložila ministromi obrany zabezpečiť realizáciu stavby v rámci schváleného rozpočtu kapitoly MO SR v rokoch 2004 – 2006,

- kontrola hospodárenia s rozpočtovými prostriedkami a s majetkom štátu a nakladania s majetkom verejnoprávnej inštitúcie v *Slovenskej televízii Bratislava*, ktorá bola okrem Slovenskej televízie vykonaná aj v 7 samostatných obchodných spoločnostiach s jej majetkovou účasťou.

* * *

Kontrolou výdavkovej časti štátneho rozpočtu, ktorá bola vykonaná v 328 kontrolovaných subjektoch, bolo zistených 5 575 porušení 69 všeobecne záväzných právnych predpisov, resp. podzákonných noriem. Medzi najčastejšie porušované všeobecne záväzné právne predpisy patril zákon o účtovníctve, ktorý bol porušený, resp. nedodržený 1 744 krát, zákon o rozpočtových pravidlách 975 krát, zákon o správe majetku štátu 600 krát, zákon o cestovných náhradách 465 krát, zákon o odmeňovaní zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme 439 krát, zákon o verejnom obstarávaní 360 krát a zákonník práce 238 krát.

1.2.3 Kontrola príjmovej časti štátneho rozpočtu

Pri kontrole *daňových príjmov štátneho rozpočtu v roku 2004* bolo zistené, že daňové príjmy rozpočtované (po úprave) na rok 2004 v sume 203 393,0 mil. Sk dosiahli sumu 209 458,5 mil. Sk (103,0 %). Predpokladaný nárast daňových príjmov v roku 2004, oproti dosiahnutej skutočnosti roku 2003 o 9 308,5 mil. Sk, vychádzal najmä zo zmien daňových zákonov. Daňové príjmy boli v značnej miere ovplyvnené zmenou daňových sadzieb - v roku 2004 bola zavedená jednotná daň 19 % na daň z príjmov právnických osôb, daň z príjmov fyzických osôb a daň z pridanej hodnoty. Kontrolou *príjmov štátneho rozpočtu v roku 2004 v pôsobnosti colnej správy* bolo zistené, že colné úrady nesprávne vykázali výšku odpustených a vrátených platieb vo vzťahu k výške poskytnutej štátnej pomoci, nedodrжали

lehoty v odvolacom konaní v zmysle zákona o správnom konaní, konali oneskorene, resp. nekonali v danej veci. Uvedené kontrolné akcie boli zamerané na získanie podkladov pre vypracovanie Stanoviska NKÚ SR k Návrhu štátneho záverečného účtu SR za rok 2004.

V rámci kontroly *dane z príjmov právnických osôb a fyzických osôb* so zameraním aj na kontrolu daňových úľav v kontrolovaných daňových úradoch boli zistené prípady, že správcovia tolerovali daňovým subjektom nesplnenie registračnej alebo oznamovacej povinnosti, resp. ich splnenie v neskorších termínoch. Nedostatočne využívali inštitút vytýkacieho konania, v nepatrnom rozsahu využívali alebo vôbec nevyužívali možnosť uložiť daňovníkom pokutu za nesplnenie alebo neplnenie povinností nepeňažnej povahy, nepresne viedli evidenciu dane z príjmov právnických osôb a fyzických osôb, nezaevidovali riadne všetky daňové platobné povinnosti a vo viacerých prípadoch evidovali nedoplatky a preplatky, ktoré daňové subjekty v skutočnosti nemali. V iných prípadoch daňové úrady nevyužívali možnosť vyrubiť daňovým subjektom sankčný úrok bezodkladne. Vo viacerých prípadoch nevyužili po vykonaných kontrolách možnosť uložiť daňovým subjektom pokuty, vydali rozhodnutia, ktoré neobsahovali zákonom ustanovené náležitosti, v nedostatočnom rozsahu využívali súčinnosť tretích osôb, vyhotovované výkazy daňových nedoplatkov neobsahovali všetky požadované údaje, oneskorene začali alebo vôbec nezačali daňové exekučné konanie a vo viacerých prípadoch nepokračovali v začatom daňovom exekučnom konaní.

Kontrolou *príjmov z tradičných vlastných zdrojov* a kontrolou plnenia opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených predchádzajúcou kontrolou NKÚ SR bolo zistené, že colné úrady v niektorých prípadoch oneskorene zapísali colný dlh do účtovnej evidencie, čo mohlo spôsobiť aj vznik povinnosti SR platiť úroky EÚ, konali zdlhavo, resp. nekonali v súvislosti s predajom zhabaného a prepadnutého tovaru, v dôsledku čoho dochádzalo k jeho znehodnocovaniu a vzniku nákladov spojených s jeho skladovaním. Nesprávne postupovali pri dražení majetku štátu a pri dražení majetku dlžníka a nedôsledne viedli evidenciu nevyhnutelných pohľadávok.

Kontrola postupu daňových orgánov pri *správe, kontrole a vymáhaní dane z pridanej hodnoty a plnenia úloh v rámci systému VIES na výmenu informácií medzi členskými krajinami EÚ* bola realizovaná formou paralelnej kontroly v spolupráci s NKÚ ČR a zameraná na overenie vybraných prípadov dodaní a nadobudnutí tovarov prostredníctvom systému VIES, na podozrivé intrakomunitárne plnenia medzi platiteľmi dane z pridanej hodnoty zo Slovenskej republiky a z Českej republiky za zdaňovacie obdobie rokov 2004 a 2005. NKÚ ČR a NKÚ SR zistili okrem iného nasledovné skutočnosti: daňové subjekty vykázali vo svojich daňových priznaniach k DPH za účelom neoprávneného získania nadmerného odpočtu DPH uskutočnenie intrakomunitárnych transakcií, k ich realizácii však v skutočnosti nedošlo. Daňové subjekty vykazovali v rámci karuselových obchodov intrakomunitárne dodania, pri ktorých dochádzalo k zámernému niekoľkonásobnému znižovaniu hodnoty dodávok za účelom čerpania nadmerných odpočtov DPH. Z poznatkov získaných kontrolou vyplynulo, že systém VIES poskytuje správcom dane informácie nevyhnutné pre kontrolu správneho uplatňovania DPH pri intrakomunitárnych transakciách. Správcovia dane by mali venovať zvýšenú pozornosť najmä preverovaniu rozdielov medzi údajmi vykázanými platiteľmi DPH a údajmi v systéme VIES a využívaniu všetkých informácií v daňových konaniach.

Pri kontrole *postupu colných orgánov pri vymáhaní pohľadávok po lehote splatnosti* a kontrole plnenia opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených predchádzajúcou

kontrolou NKÚ SR boli zistené prípady, v ktorých colné úrady nevedli správne a preukázateľne účtovníctvo, evidovali colný dlh v nesprávnej výške a pohľadávky po ich zaniknutí, nekonali pri vymáhaní colného dlhu a oneskorene vymeriavali colné dlhy. Svojím nekonaním zapríčinili uplynutie lehoty na uloženie sankcie za colný delikt, neuviedli exekučný titul v rozhodnutí o začatí exekučného konania a nevyužívali možnosť odpísania nevymožiteľných pohľadávok. Okrem toho boli zistené aj prípady nevyužívania možnosti uložiť sankcie za colný delikt deklarantovi, nevymerania colného dlhu, nevyužitia oprávnenia na vymáhanie a zabezpečenie colného dlhu, nezabezpečenia vymáhania úhrady pohľadávky, oneskorených a nesprávne realizovaných dražieb prepadnutého tovaru a oneskoreného doručenia písomností. Kontrolou boli zistené aj prípady, v ktorých colníci úmyselne spolupracovali v páchaní trestnej činnosti pri dovozoch tovaru a zmarenia možnosti vymáhania colného dlhu.

Kontrolou *plnenia opatrení z kontroly spôsobu vymáhania a vyrubovania dane z príjmov právnických osôb* v 10 daňových úradoch bolo zistené, že kontrolované subjekty z 96 opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov splnili 71 opatrení a ostatné plnili priebežne. Realizáciou prijatých opatrení správcovia daní predpísali daň, penále a úroky spolu v sume 131 459 005 Sk, z ktorej bola uhradená suma 5 649 248 Sk, čo predstavovalo 4,29 % predpísanej sumy. Mieru úhrady predpísanej dane, penále a úrokov negatívne ovplyvnila platobná nedisciplinovanosť daňových subjektov.

V rámci *kontroly plnenia opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených pri predchádzajúcej kontrole postupu správcu dane pri správe, kontrole a vymáhaní dane z pridanej hodnoty a spotrebných daní* bolo zistené, že v 10 daňových úradoch bolo z 89 opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov 50 opatrení splnených a ostatné opatrenia sa plnili priebežne. Pri kontrole bolo zistené, že realizáciou prijatých opatrení daňové úrady na DPH a dani z príjmu fyzických osôb dorubili celkom sumu 51 344 tis. Sk, vyrubili penále v sume 776 tis. Sk, sankčný úrok v sume 4 059 tis. Sk a pokuty v sume 1 168 tis. Sk. Daňové subjekty z dorubených daní a sankcií uhradili 1 888 tis. Sk. Na základe výsledkov daňových kontrol vykonaných na podnet NKÚ SR bola 4 daňovým subjektom dorubená DPH v sume 4 933 tis. Sk, jednému daňovému subjektu daň z príjmu právnickej osoby v sume 16 205 tis. Sk a boli vyrubené penále v sume 112 tis. Sk. V 4 prípadoch boli príslušnými DÚ podané trestné oznámenia zo spáchania trestného činu podvodu krátenia dane a neodvedenia dane v celkovej sume 23 904 tis. Sk. Správcovia dane vymohli v rámci plnenia prijatých opatrení zameraných na dôsledné využívanie všetkých foriem daňovej exekúcie 10 186 tis. Sk.

* * *

Kontrolou príjmovej časti štátneho rozpočtu, ktorá bola vykonaná na 60 kontrolovaných subjektoch, bolo zistených 545 porušení 15 všeobecne záväzných právnych predpisov, resp. vykonávacích predpisov. Medzi najčastejšie porušované všeobecne záväzné právne predpisy patrili zákon o správe daní a poplatkov, ktorý bol porušený 333 krát, colný zákon 84 krát, zákon o správe majetku štátu 48 krát a zákon o správnom konaní 41 krát.

NKÚ SR v rámci jednotlivých kontrolných akcií vypracúval v zmysle zákona protokoly o výsledku kontroly a predkladal ich na oboznámenie sa s ich obsahom štatutárnemu orgánu kontrolovaných subjektov a príslušných štátnych orgánov, ktoré konali v mene štátu v súvislosti s činnosťou kontrolovaného subjektu. Zároveň boli prijaté opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov. Plnenie týchto opatrení NKÚ SR priebežne kontroluje

a vyhodnocuje. V priebehu roku 2005 zasielal správy o výsledkoch kontrolných akcií Výboru NR SR pre financie, rozpočet a menu (gestorský výbor NR SR pre NKÚ SR), ako aj vecne príslušným výborom NR SR. Súčasťou týchto správ bol aj prehľad opatrení prijatých na odstránenie zistených nedostatkov. Správy boli zároveň zasielané aj príslušným orgánom štátnej správy pre informáciu, resp. na ďalšie konanie so žiadosťou o zabezpečenie opatrení na odstránenie zistených nedostatkov, resp. uplatnenie sankcií za porušenie finančnej disciplíny.

NKÚ SR v súlade s § 31 ods. 10 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na základe výsledkov vykonaných kontrol v roku 2005 oznámil príslušným správam finančnej kontroly (ďalej len „SFK“) spolu 22 prípadov porušenia finančnej disciplíny. Na základe uvedených oznámení SFK zatiaľ vydali 9 rozhodnutí podľa zákona o správnom konaní, z ktorých MF SR ako druhostupňový orgán zrušil 3 rozhodnutia. Prehľad o oznámeniach NKÚ SR príslušným SFK, počte vydaných a právoplatných rozhodnutí v správnom konaní a príslušných finančných sankciách je v nasledovnej tabuľke:

Názov správy finančnej kontroly	Oznámenia NKÚ SR o porušení finančnej disciplíny	Vydané rozhodnutia SFK	Právoplatné rozhodnutia	Sankcie spolu (v SK)		
				Odvod	Penále	Pokuta
<i>a</i>	1	2	3	4	5	6
<i>SFK Bratislava</i>	14	6	3	12 702 891	25 169 199	0
<i>SFK Zvolen</i>	4	1	1	23 281	5 246	0
<i>SFK Košice</i>	4	2	2	336 528	0	0
SPOLU	22	9	6	13 062 700	25 174 445	0

NKÚ SR z podkladov SFK

Z uvedeného prehľadu vyplýva, že SFK na základe oznámení NKÚ SR o porušení finančnej disciplíny uložili v rámci správneho konania odvody v celkovej sume 13 062 700 Sk a penále v sume 25 174 445 Sk.

2. Ostatné činnosti NKÚ SR

2.1 Stanoviská a správa NKÚ SR pre NR SR

2.1.1 Stanovisko NKÚ SR k Návrhu štátneho záverečného účtu SR za rok 2004

NKÚ SR na základe § 5 ods. 1 zákona o NKÚ SR vypracoval Stanovisko k Návrhu štátneho záverečného účtu SR za rok 2004. Národná rada SR stanovisko (číslo tlače 1188) prerokovala na svojej 44. schôdzi dňa 30.06.2005.

2.1.2 Stanovisko NKÚ SR k Návrhu štátneho rozpočtu SR na rok 2006

NKÚ SR na základe § 5 ods. 1 zákona o NKÚ SR vypracoval Stanovisko k Návrhu štátneho rozpočtu SR na rok 2006. Národná rada SR stanovisko (číslo tlače 1375) prerokovala na svojej 52. schôdzi dňa 07.12.2005.

2.1.3 Správa o výsledkoch kontrolnej činnosti NKÚ SR za rok 2004

NKÚ SR na základe § 5 ods. 5 zákona o NKÚ SR vypracoval Správu o výsledkoch kontrolnej činnosti NKÚ SR za rok 2004. Národná rada SR správu (číslo tlače 1 052) prerokovala na svojej 42. schôdzi dňa 25.05.2005.

2.2 Činnosť NKÚ SR ako orgánu vydávajúceho vyhlásenia o ukončení pomoci zo štrukturálnych fondov a vyhlásenia o ukončení projektu a pomoci z Kohézneho fondu a ako certifikačného orgánu pre záručnú sekciu Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu

NKÚ SR na základe ustanovení § 5 ods. 2 a 3 zákona o NKÚ SR vydal nasledovné vyhlásenia o ukončení pomoci a certifikáty ročného zúčtovania programov:

2.2.1 Vyhlásenia o ukončení pomoci k projektom ISPA/Kohézny fond

NKÚ SR v zmysle § 5 ods. 2 zákona o NKÚ SR v roku 2005 vydal 1 vyhlásenie o ukončení pomoci na projekt ISPA/Kohézny fond, ktorého doba realizácie sa skončila k 31.12.2004, a to:

Projekt č. 2002/SK/16/P/PA/003 „Príprava Národného fondu a implementačných agentúr ISPA na realizáciu EDIS-u, vrátane zhodnotenia nedostatkov, prípravy EDIS-u a zhodnotenia súladu“.

Vyhlásenie NKÚ SR bolo zaslané spolu so sprievodnou správou o výsledkoch záverečnej kontroly projektu príslušným orgánom Európskej komisie v stanovenom termíne do konca júna 2005.

2.2.2 Certifikáty ročného zúčtovania programov

NKÚ SR v zmysle § 5 ods. 3 zákona o NKÚ SR plnil úlohy certifikačného orgánu pre program SAPARD a pre záručnú sekciu EAGGF. V roku 2005 v tejto pozícii NKÚ SR vydal certifikát zúčtovania programu SAPARD za rok 2004 a spolu so sprievodnou správou o výsledku kontroly ho predložil prostredníctvom Splnomocnenca pre Národný fond v stanovenom termíne, v apríli 2005, príslušnému orgánu Európskej komisie. Certifikát zúčtovania záručnej sekcie EAGGF za finančný rok 2005, spolu so sprievodnou správou o výsledkoch kontroly, bol zaslaný priamo príslušnému orgánu Európskej komisie v stanovenom termíne, začiatkom februára 2006.

2.3 Určenie audítora ročnej účtovnej zavierky NBS

NKÚ SR v zmysle § 5 ods. 6 zákona o NKÚ SR a § 39 ods. 2 zákona o NBS rozhodol, že overenie ročnej účtovnej zavierky NBS k 31.12.2005 vykoná spoločnosť Ernst & Young Slovakia, s.r.o., Bratislava. NKÚ SR zároveň požiadal guvernéra NBS o predloženie audítorskej správy vypracovanej uvedeným audítorom.

2.4 Súčinnosť NKÚ SR s orgánmi činnými v trestnom konaní

V rámci spolupráce NKÚ SR s orgánmi činnými v trestnom konaní sa 19.04.2005 uskutočnilo pracovné stretnutie generálneho prokurátora a predsedu NKÚ SR, na ktorom bola

prerokovaná spolupráca v oblasti boja proti hospodárskej kriminalite a dohodnutý postup koordinácie v oblasti plánovania kontrolnej činnosti a skvalitnenia vzájomnej súčinnosti.

NKÚ SR v roku 2005 oznámil orgánom činným v trestnom konaní 4 prípady podozrenia zo spáchania trestnej činnosti. Oznámenia vychádzali z výsledkov kontrolnej činnosti v Mestskom úrade Spišská Belá, v Slovenskej záručnej a rozvojovej banke, a. s., Miestnom úrade mestská časť Bratislava – Devín a Základnej škole Zlaté Klasy.

V prípade oznámeného podozrenia z trestnej činnosti zistenej v Mestskom úrade Spišská Belá bolo uznesením Okresného riaditeľstva PZ v Poprade z 24.06.2005 začaté trestné stíhanie. Podľa oznámenia PPZ, Úrad boja proti korupcii v Bratislave bolo 30.09.2005 začaté trestné stíhanie vo veci oznámeného podozrenia z trestnej činnosti zistenej pri kontrole v Slovenskej záručnej a rozvojovej banke, a.s. Bratislava. Oznámený prípad podozrenia z trestnej činnosti zistenej v Miestnom úrade mestskej časti Bratislava – Devín bol podľa informácie Generálnej prokuratúry SR z 13.06.2005 odstúpený na priame vybavenie Krajskej prokuratúry v Bratislave. Prípad oznámeného podozrenia zo spáchania trestnej činnosti zistenej v Základnej škole Zlaté Klasy bol Generálnej prokuratúre SR podaný 20.12.2005 a NKÚ SR zatiaľ nebol informovaný o spôsobe jeho vybavenia.

V hodnotenom období bola okrem spomenutých prípadov trestných oznámení NKÚ SR realizovaná aj súčinnosť s orgánmi činnými v trestnom konaní v 17 prípadoch. Na základe vyžiadania orgánov činných v trestnom konaní NKÚ SR odstúpil v 15 prípadoch požadované výsledné materiály z kontrolnej činnosti. V 2 prípadoch požiadali orgány policajného zboru o vykonanie kontroly.

2.5 Stanoviská a odporúčania NKÚ SR v pripomienkovom konaní

NKÚ SR sa v roku 2005 v rámci pripomienkového konania vyjadril k 557 návrhom všeobecne záväzných právnych predpisov, k medzinárodným dohovorom, koncepciám, opatreniam, výnosom, k správam rôzneho druhu z najdôležitejších oblastí národného hospodárstva a k iným materiálom.

Za najdôležitejšie stanoviská a pripomienky možno považovať vyjadrenia k nasledovným materiálom:

- návrh ústavného zákona o použití príjmov z predaja majetku štátu na iné osoby,
- návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 386/2002 Z. z. o štátnom dlhu a štátnych zárukách a ktorým sa dopĺňa zákon č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o Štátnej pokladnici“),
- návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon NR SR č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o NBS“) a zákon č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o Štátnej pokladnici a ktorým sa mení a dopĺňa zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy,
- návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o štátnej službe,
- aktualizácia koncepcie Systému finančného riadenia štrukturálnych fondov,
- aktualizácia Postupov pre finančnú kontrolu štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu,
- návrh Postupu pri príprave návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2006 – 2008,

- návrh výnosu Ministerstva obrany Slovenskej republiky o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva obrany Slovenskej republiky,
- Správa o stave zabezpečenia a plnenia Rozvojového programu priorít verejných prác na roky 2004 – 2006.

NKÚ SR v rámci pripomienkového konania opätovne poukázal na to, že návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o štátnej službe v oblasti odmeňovania štátnych zamestnancov pôsobiacich na NKÚ SR nevytvára podmienky porovnateľné s Kanceláriou Národnej rady SR, Kanceláriou prezidenta SR, Ústavným súdom SR a Kanceláriou verejného ochrancu práv.

2.6 Vybavovanie podaní fyzických osôb a právnických osôb

V roku 2005 bolo NKÚ SR doručených 627 podaní. Prehľad smerovania podaní je uvedený v nasledovnej tabuľke:

Smerovanie podania	počet podaní	%
Počet doručených podaní celkom	627	
z toho na:		
hospodárenie, rozkrádanie	105	16,7
nesprávne vyúčtovanie služieb (SBD, BD)	71	11,3
rozhodnutia súdov, orgánov štátnej správy a samosprávy	69	11,0
spor o majetok, nehnuteľnosť	58	9,3
korupcia, klientelizmus	43	6,9
zneužívanie právomoci vedúcimi pracovníkmi	43	6,9
služby, spoje, doprava	32	5,1
postup pri výberovom konaní a verejnom obstarávaní	31	4,9
vymáhanie finančných prostriedkov exekúciou (SBD, UPC, ST, SEZ, PP)	28	4,5
pracovno-právna problematika	21	3,3
dane a clá	18	2,9
postup pri priznávaní dávok (sociálne, nemocenské, dôchodky)	14	2,2
obmedzovanie osobnej slobody a ochrana osobného vlastníctva	12	1,9
reštitúcia	11	1,7
postup pri privatizácii a dražbách	10	1,6
postup pri vyšetrovaní	5	0,8
rôzne	56	8,9

Databáza NKÚ SR

Z uvedených údajov vyplýva, že najviac podaní smerovalo na hospodárenie, rozkrádanie, nesprávne vyúčtovanie služieb a rozhodovanie súdov, orgánov štátnej správy a samosprávy. Na korupciu a klientelizmus a na zneužívanie právomoci vedúcimi pracovníkmi poukázalo po 43 podaní, čo predstavuje 13,8 %.

Z celkového počtu 627 doručených podnetov na nedostatky v obciach, mestách a vyšších územných celkoch poukazovalo 174 podaní, čo predstavovalo 27,8%. Z uvedeného počtu najviac podaní poukazovalo na nedostatky v práci primátorov a starostov (67 podaní), na nesprávny postup obecných úradov (38 podaní) a na nesprávny postup mestských úradov

a ich častí (37 podaní). Doručené podania poukazovali na rôzne formy protispoločenského konania, na nesprávny postup pri rozhodovaní obecného, resp. mestského zastupiteľstva, alebo starostu (primátora).

Z hľadiska obsahu podaní najviac ich poukazovalo na nesprávne hospodárenie s majetkom obce (57 podaní) a nehospodárne nakladanie s prostriedkami štátneho rozpočtu (7 podaní). Ďalšie podania smerovali na nedostatky pri výstavbe obecných bytov a infraštruktúry (33 podaní), zneužitie funkcie a korupciu (29 podaní), neúmerne vysokú fakturáciu dodávky tepla a teplej úžitkovej vody a nesprávne vyúčtovanie nájomného a tvorby fondu opráv (19 podaní).

NKÚ SR zaradil do výkonu svojej kontrolnej činnosti podania poukazujúce na nesprávne nakladanie s finančnými prostriedkami a majetkom štátu v 37 prípadoch. Ostatné podania postúpil, v súlade so zákonom o sťažnostiach, na priame vybavenie príslušným orgánom verejnej správy.

2.7 Styk s verejnosťou

NKÚ SR v roku 2005 realizoval styk s verejnosťou v súlade so zákonom č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám, zákonom o NKÚ SR a internými predpismi úradu. Občania podali na NKÚ SR v roku 2005 celkom 44 žiadostí o informácie, ktoré im boli bezodkladne poskytnuté. NKÚ SR uskutočnil v októbri 2005 po prvý krát „Deň otvorených dverí“ vo svojom sídle v Bratislave a na expozitúrach v Banskej Bystrici a Košiciach. Občania sa zaujímali najmä o kompetencie NKÚ SR a ich rozšírenie na obce a mestá, o postup pri kontrolách a o odbornú prípravu zamestnancov úradu. V rámci tohto dňa bola poskytnutá i poradenská činnosť a bolo prijatých niekoľko sťažností a podnetov na kontrolu. Súhrnné informácie o najzávažnejších zisteniach boli poskytnuté verejnosti cestou tlačových besied a rozhovorov poskytnutých médiám ústavnými činiteľmi a poverenými zamestnancami úradu. Informovanosť verejnosti bola zabezpečovaná i elektronickou formou.

2.8 Rozpočtové hospodárenie NKÚ SR v roku 2005

Rozpočet NKÚ SR bol určený zákonom č. 740/2004 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2005 nasledovne: príjmy celkom 270 tis. Sk a výdavky celkom 133 910 tis. Sk. Rozpočet NKÚ SR bol v roku 2005 v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy upravený 8 rozpočtovými opatreniami schválenými MF SR. Z tohto počtu sa 3 rozpočtové opatrenia týkali povoleného prekročenia záväzných ukazovateľov v dôsledku zákonných úprav. Ostatné rozpočtové opatrenia boli vykonané na žiadosť NKÚ SR a týkali sa zmien záväzných limitov v rámci kapitoly NKÚ SR.

Upravený rozpočet NKÚ SR po premietnutí rozpočtových opatrení bol o 3 020 tis. Sk vyšší ako schválený rozpočet. Celkové čerpanie výdavkov v roku 2005 predstavovalo sumu 136 922 tis. Sk, čo bolo čerpanie 102,25 % schváleného rozpočtu a 99,99% upraveného rozpočtu. NKÚ SR v súlade s § 23 ods. 1 písm. e) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy prekročil rozpočtový limit výdavkov v sume 85 tis. Sk na opravy motorových vozidiel prijatím prostriedkov z poisťného plnenia zo zmluvného poistenia motorových vozidiel.

Podiel jednotlivých druhov výdavkov k celkovým výdavkom za rok 2005 v percentách bol nasledovný:

- osobné výdavky	79,4 %
- kapitálové výdavky	0,5 %
- bežné prevádzkové výdavky	20,1 %.

Rozpočet príjmov bol splnený na 110,5 %. Prekročenie rozpočtu bolo najmä z dôvodu náhodných príjmov (dobropisy, vyúčtovanie za skutočnú spotrebu energií za predchádzajúci rok). NKÚ SR v roku 2005 dodržal všetky záväzné ukazovatele stanovené zákonom o štátnom rozpočte.

2.9 Vnútorň audit

Cieľom vnútorného auditu v roku 2005 bolo, v súlade s medzinárodnými audítorskými štandardami, napomáhať svojou nezávislou a objektívnou hodnotiacou činnosťou zlepšeniu a skvalitneniu ekonomických a prevádzkových činností, ako aj riadiacich a kontrolných procesov na NKÚ SR. Zameranie činnosti vnútorného auditu bolo orientované na čerpanie rozpočtu verejných prostriedkov, správnosť vedenia účtovníctva a nakladanie so štátnym majetkom v správe úradu. Dôležitou úlohou vnútorného auditu bolo tiež napomáhať pri tvorbe novej organizačnej štruktúry úradu.

Ročná správa o činnosti vnútorného auditu NKÚ SR za rok 2005 bola v zmysle § 31a ods. 1 písm. b) zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite predložená MF SR.

2.10 Medzinárodné aktivity

V súlade s medzinárodnými zmluvami a § 2a zákona o NKÚ SR plnil úrad, ako člen medzinárodných kontrolných organizácií, aj v roku 2005 nezastupiteľnú úlohu pri implementácii zásad Limskej deklarácie INTOSAI o základných princípoch nezávislej finančnej kontroly a zastupoval Slovenskú republiku v medzinárodných organizáciách združujúcich najvyššie kontrolné inštitúcie (NKI). Prostredníctvom delegovaných zástupcov sa podieľal na činnosti viacerých výborov a pracovných skupín NKI. Plnil tiež úlohy vyplývajúce z dohôd uzavretých s partnerskými NKI v zahraničí. Zahraničné aktivity v hodnotenom roku boli zamerané na upevňovanie tradične dobrých vzťahov medzi NKI v stredoeurópskom regióne a na posilnenie účasti NKÚ SR na projektoch organizovaných INTOSAI a EUROSAI.

Uvedené zámery sledovali aj aktivity ústavných činiteľov NKÚ SR, ako napríklad účasť predsedu NKÚ SR na VI. Kongrese EUROSAI, ktorý bol venovaný kontrole verejných príjmov a na ktorom bola schválená kandidatúra NKÚ SR na obsadenie funkcie vnútorného audítora EUROSAI, ktorú má úrad vykonávať od roku 2006 do roku 2008, ako aj účasť na stretnutí Kontaktného výboru prezidentov NKI krajín EÚ, ktorý sa venoval úlohe EÚ a NKI pri zvyšovaní zodpovednosti za hospodárenie s verejnými fondmi EÚ. V roku 2005 sa v Českom Krumlove uskutočnila pravidelná schôdzka prezidentov NKI krajín V4, Slovinska a Rakúska. Na stretnutí boli prerokované otázky poslania Višegrádskej skupiny V4, Slovinska a Rakúska, skúsenosti a názory na organizovanie kontrolných akcií Európskeho dvora audítora (ďalej len „EDA“) v členských krajinách EÚ, bilaterálnej a multilaterálnej spolupráce, paralelnej kontroly v azylových zariadeniach v ČR a SR a zostavovania plánov kontrolnej činnosti.

Okrem uvedených aktivít sa kontrolné sekcie NKÚ SR zúčastnili príprav a výkonu paralelných kontrol so susednými NKI najmä v oblasti správy DPH a daňových úľav, výstavby diaľnic, bazilejského dohovoru, národných parkov a právnych vzťahov na spoločnej štátnej hranici.

V roku 2005 pokračovala spolupráca NKÚ SR s EDA. EDA a NKI členských štátov EÚ spolupracovali v duchu dôvery, rešpektujúc svoju nezávislosť, v záujme rozvíjania a zosúladovania audítorských metód príslušných inštitúcií. Cieľom medzinárodných aktivít bolo zvyšovanie kvality kontrolnej činnosti, dosiahnutie porovnateľnosti úrovne a metód kontroly v zmysle medzinárodných štandardov, ako aj riešenia otázky integrovaného rámca vnútornej kontroly v podmienkach EÚ.

3. Personálne vybavenie a organizačné členenie NKÚ SR

3.1 Personálne vybavenie NKÚ SR

Limit zamestnancov NKÚ SR bol určený v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na rok 2005 v počte 249 osôb, t. j. rovnako ako v roku 2004. V roku 2005 sa uskutočnili 2 výberové konania s cieľom obsadiť voľné štátnozamestnanecké miesta. V skutočnosti bol stav zamestnancov nasledovný:

- limit k 01.01.2005	249 osôb
- skutočný stav k 01.01.2005	237 osôb
- skutočný stav k 31.12.2005	231 osôb

Nedosiahnutie limitu zamestnancov v roku 2005 ovplyvnilo:

- skončenie štátnozamestnaneckého alebo pracovného pomeru	18 osôb
- zaradenie mimo činnú štátnu službu	2 osoby
- odchod na materskú dovolenku	1 osoba
- skončenie výkonu funkcie	1 osoba
Spolu:	22 osôb

Prehľad o členení zamestnancov – skutočný stav k 31.12.2005:

verejná služba	22 zamestnancov
štátna služba	209 zamestnancov
z toho:	
dočasná štátna služba	9 zamestnancov
stála štátna služba	200 zamestnancov

V roku 2005 bol realizovaný systém vzdelávania zamestnancov NKÚ SR v zmysle plánu vzdelávania, zákona o štátnej službe a aktuálnych potrieb organizačných útvarov. Vzdelávanie sa uskutočňovalo adaptačným vstupným kurzom pre novoprijatých zamestnancov, odborným vzdelávaním zamestnancov v prípravnej štátnej službe a akreditovanými kurzami pre kontrolórov „Európske vykonávacie smernice pre kontrolné štandardy“.

Ďalšie vzdelávacie aktivity boli zamerané na rozšírenie všeobecných poznatkov o vývoji politiky SR v súvislosti s jej vstupom do EÚ a zvyšovanie úrovne právneho vedomia. S týmto zámerom boli uskutočnené konferencie o ekonomickom a politickom kontexte a vzťahoch v strednej Európe, resp. EÚ, o európskej ústave, o ekonomike Slovenska 2005 a o možnosti využitia práva EÚ v SR. Tento zámer sledovala aj konferencia o súčasnom stave

a problémoch aplikácie medzinárodných kontrolných štandardov a seminár o problematike ECDL – digitálna gramotnosť.

V hodnotenom roku boli vzdelávacie podujatia zamerané aj na nové zákony, resp. novely zákonov o rozpočtových pravidlách, o štátnej pokladnici, o oceňovaní stavieb, stavebných objektov a stavebných prác, o účtovníctve štátnych príspevkových a rozpočtových organizácií, o ochrane osobných údajov, o cestovných náhradách, o novele exekučného poriadku a novele občianskeho súdneho poriadku. Okrem toho boli realizované aj špecifické vzdelávacie podujatia zamerané na podvojnú účtovníctvo pre podnikateľov, informačný systém štátnej pokladnice, uplatňovanie štatistických metód a analytických postupov v kontrolárskej práci, psychologické aspekty práce kontrolóra, prípravu bezpečnostných zamestnancov, správu registratúry, administratívnu a objektívnu bezpečnosť, ročné zúčtovanie zdravotného poistenia, podnikovú kultúru, manažment a riadenie, diplomatický protokol a na vzdelávanie v štátnej správe. Jazykové vzdelávanie bolo zamerané na osvojenie si odbornej terminológie EÚ v anglickom a nemeckom jazyku a na systematickú výučbu angličtiny pre začiatočníkov a pokročilých. Osobitne sa uskutočnilo aj vzdelávanie zamestnancov Odboru informačnej podpory a bezpečnosti.

3.2 Organizačné členenie NKÚ SR

Od 01.09.2005 s nadobudnutím účinnosti nového organizačného poriadku vznikla nová organizačná štruktúra NKÚ SR. Z pôvodných 49 funkčných miest predstavených na NKÚ SR bolo vytvorených 14 funkčných miest predstavených, z toho 4 generálni riaditelia kontrolných sekcií, generálny riaditeľ sekcie predsedu a generálny riaditeľ sekcie stratégie, 2 riaditelia expozitúr a 6 riaditeľov odborov. Zmenou organizačnej štruktúry NKÚ SR sa sledoval zámer zefektívnenia činnosti jednotlivých útvarov úradu, ako aj zásady zásluhovosti odmeňovania zamestnancov.

NKÚ SR sa po organizačných zmenách členil na:

- a) úsek predsedu,
- b) úsek podpredsedníčky,
- c) úsek podpredsedu.

Úsek predsedu sa členil na:

- a) Sekretariát predsedu, ktorý riadi predstavený – riaditeľ,
- b) Sekciu predsedu, ktorú riadi predstavený – generálny riaditeľ,
 - ba) Osobný úrad, ktorý riadi predstavený – riaditeľ,
 - bb) Odbor vzťahov so zahraničím a verejnosťou, ktorý riadi predstavený – riaditeľ,
 - bc) Právny odbor, ktorý riadi predstavený – riaditeľ,
 - bd) Odbor informačnej podpory a bezpečnosti, ktorý riadi predstavený – riaditeľ,
 - be) Odbor rozpočtu a financovania, ktorý riadi predstavený – riaditeľ,
 - bf) Majetkový a prevádzkový odbor, ktorý riadi predstavený – riaditeľ,
 - bfa) Školiace stredisko Bojnice, ktoré riadi riaditeľ majetkového a prevádzkového odboru,
- c) Vnútorý audítor,
- d) Sekciu stratégie, ktorú riadi predstavený – generálny riaditeľ,
- e) BOZP, PO, CO a ochrana utajovaných skutočností vo funkcii odborný radca,
- f) Sekciu finančnú a daňovú, ktorú riadi predstavený – generálny riaditeľ,
- g) Sekciu špeciálnych odvetví a činností, ktorú riadi predstavený – generálny riaditeľ,

- h) Sekciu hospodárskych odvetví, ktorú riadi predstavený – generálny riaditeľ,
- i) Sekciu kontroly európskych fondov, ktorú riadi predstavený – generálny riaditeľ,
- j) Expozitúra Banská Bystrica, ktorú riadi predstavený – riaditeľ,
- k) Expozitúra Košice, ktorú riadi predstavený – riaditeľ.

Predseda poveril podpredsedníčku riadením:

- a) Sekcie špeciálnych odvetví a činností,
- b) Sekcie kontroly európskych fondov,
- c) Expozitúry Banská Bystrica.

Podpredsedníčka ďalej riadi sekretariát podpredsedníčky a metodika.

Predseda poveril podpredsedu riadením:

- a) Sekcie finančnej a daňovej,
- b) Sekcie hospodárskych odvetví,
- c) Expozitúry Košice.

Podpredseda ďalej riadi sekretariát podpredsedu a metodika.

Z á v e r

NKÚ SR realizoval v roku 2005 kontrolnú činnosť v rámci zákonom vymedzených kompetencií a v zmysle plánu kontrolnej činnosti. Osobitnú pozornosť venoval prispôsobovaniu a uplatňovaniu medzinárodných štandardov kontrolnej činnosti, používaných v EÚ, na podmienky SR. Pokračoval v plnení úloh orgánu vydávajúceho vyhlásenia o ukončení pomoci zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu a certifikačného orgánu pre európsky poľnohospodársky usmerňovací a záručný fond – záručná sekcia.

V nadväznosti na nové kontrolné kompetencie vo vzťahu k orgánom územnej samosprávy, v súlade s východiskami koncepcie a stratégie rozvoja NKÚ SR na roky 2006 – 2011 a plánom kontrolnej činnosti na rok 2006 bude kontrolná činnosť NKÚ SR v roku 2006 orientovaná na posilňovanie jeho vplyvu na správne a efektívne hospodárenie s verejným majetkom, upevňovanie postavenia úradu v štruktúrach INTOSAI a rozširovanie bilaterálnej a multilaterálnej spolupráce s NKI v Európe, presadzovanie nezávislého, hospodárneho a účinného spôsobu výkonu kontroly. V záujme splnenia týchto cieľov bude jednou z hlavných úloh NKÚ SR ďalšie skvalitňovanie plánovacieho procesu, prípravy, výkonu a hodnotenia kvality výsledkov realizácie jednotlivých kontrolných akcií.

Bratislava marec 2006